

PREZO: \$ 1.25

Miraklaj Aventuroj de Sinjoro Longkrurulo

Rime verkita kaj eldonata de
Dreves Vitterdijk L.K.
Domo Zamenhof "Hilversum (Holando)"

Kun 152 bildoj kaj 162 strofoj
Rekomendata de la Esperanto Literatura Asocio

Dreves

VOJAĜOJ KAJ AVENTUROJ
DE
SINJORO LONGKRURULO

MIRAKLA KAJ AMUZA HISTORIO

POR LA TUTMONDA JUNULARO RIME VERKITA

DE

DREVES UITTERDIJK, L. K.

DOMO „ZAMENHOF”, CENTRA ESP. KONSULEJO, HILVERSUM (HOLANDO)

JUBILE-JARO 1927.

REKOMENDITA DE LA ESPERANTO LITERATURA ASOCIO

81-93

81.12.5-93-922

VOJAĜOJ KAJ AVENTUROJ DE SINJORO LONGKRURULO

HUMORO, LA SALO DE L'VIVO!

La sukceson de ĉi tiu verketo ni opinias certa. Ne nur la **Tutmondan Infanaron** ĝi nerezisteble allogos per trezoro de amuzantaj bildoj,

sed precipe por la **universala Junularo** la sprita rakonto kun la artistaj desegnaĵoj estas **Juvelo pro la Humorraĉa enhavo.**

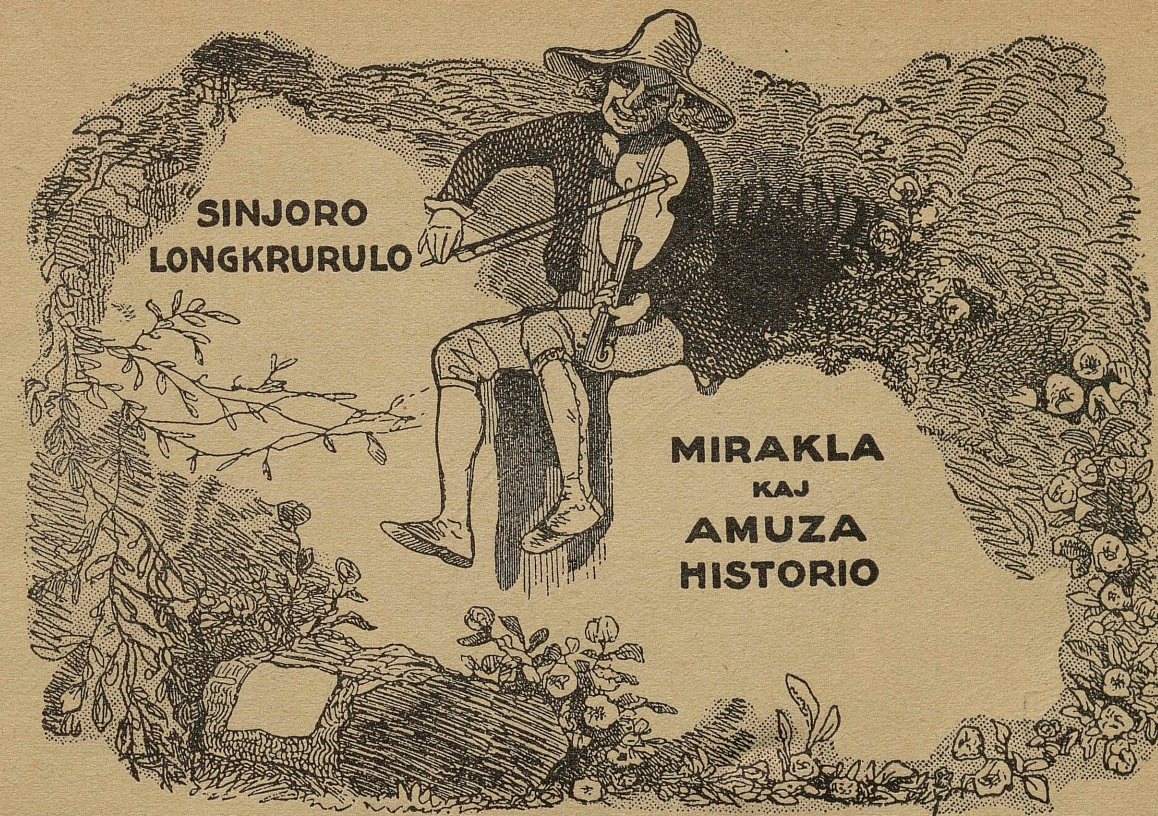
Plu: ĉar la vera humoro estas por ĉiuj aĝoj, ĉiuj epokoj kaj generacioj, ankaŭ

laca **Aferulo** ĝuos dum libertempa foliumado en ĉi tiu kurioza libro. Bildoj kaj teksto

vokos spontan ridon sur liajn lipojn kaj tempe forgesigos la ĉiutagajn zorgojn kaj la unutonan daŭradon de l' ĉiama batalo por la ekzisto. En Esp. lernejoj klasoj ĝi estos

ideala ĉiam bonvena premio, kiu en la hejmo de gajnintoj efikos por **esperantistigi la tutan familion**, kiu baldaŭ scios multajn strofojn parkere.

P. S. Kiu ajn loĝas tre malproksime de l' verkinto, kaj volas surprizi lin, bonvolu sendi nedifektajn ekzemplerojn de papilioj, skaraboj, lokustoj kaj aliaj insektoj al lia publika muzeo. Li persone dankos. — Li ne povas foriri; ne pro severa fratino, sed havas familion. Tamen li ŝatas mirindaĵojn de l' Naturo super ĉia donaco. Mortigu nur kelkajn kaj sendolore. Fratan internacian manpremon!

Buboj, venu, aŭdu vi,
Kiam nun rakontas mi,
Kion spertis Longkrurulo,
Pasiplena bestkaptulo,
Pro Ursula la fratino,
Tre tedita je la fino.

Aŭdu ke, pro turmentado,
Sekvis lia forkurado.
Ke baleno, monstra besto,
Lin englutis sen protesto,
Ĝis li poste, kun amiko
Estis sklavo en Afriko.

Ĉion tion, mi plej bele
Rakontados tre fidele,
Kaj se ofte strange sonas,
Mi la veron certe konas,
Aŭdu nun, mi, violone
Ĝin prikantos do tre bone.

Frumatene, Longkrurulo
Jam saltetas kiel pulo.
Kapti belajn papiliojn,
Kaj skarabojn aŭ akridojn,
Jen plezuro, kiun li,
Arde ŝatas, ĉiam pli.

Post ĉasado kun espero,
Ja, jen fine ekzemplero.
Tre admiras li la belon,
Pinglas ĝin sur la ĉapelon,
Kaj ne oran reĝan kronon
Li preferus, nek eĉ monon.

Kiam li nun pro lacego,
Hejmen kuras kun ĝojego,
La kaptajo multkolora
Estas por li grandvalora,
Kia reĝo, eĉ plej riĉa,
Povus esti pli feliĉa?

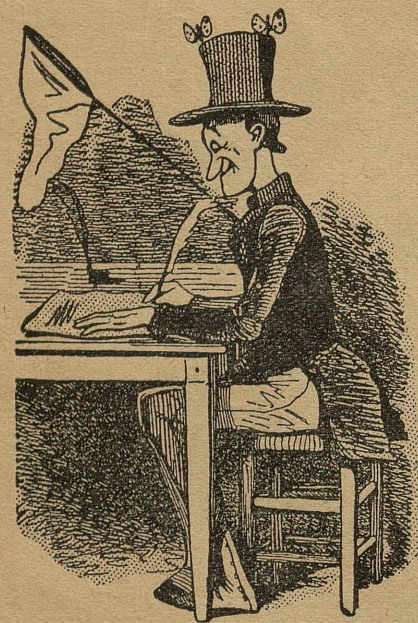
Por admiri la kaptiton
Li forlasas eĉ la liton;
Malferminte nun la keston
Prenas li la belan beston.
Tre kontente li ridetas,
Singardeme ĝin remetas.

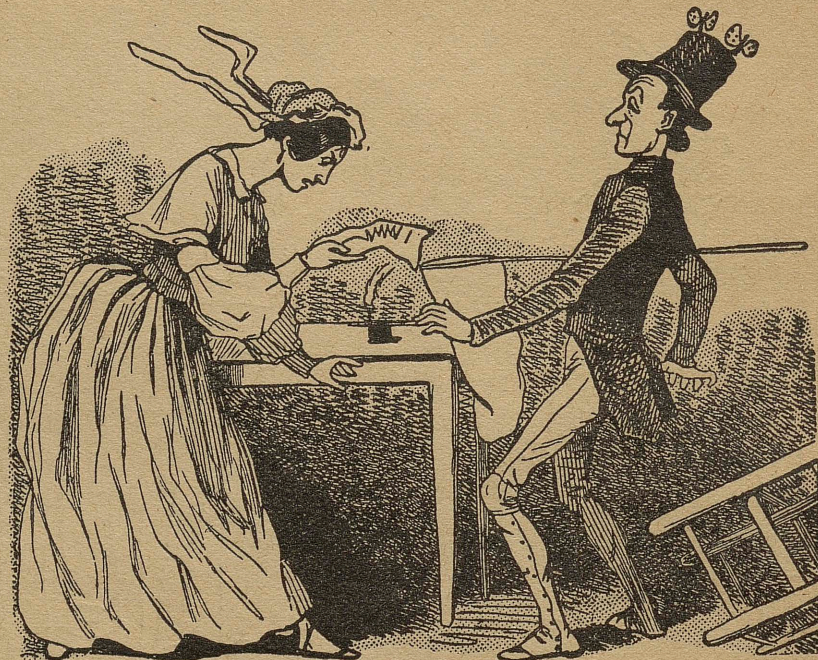
Eĉ dumnokte, kun la ĉapo
Ĝis la nazo sur la kapo,
Revas li pri aventuro
Kun insektoj sur la muro,
Dum skaraboj ĉieloke
Sin salutas reciproke.

Baldaŭ post la laŭta voko
De l'najbara vigla koko,
Li jam pensas en ĉemizo
Pri venonta ĉasa skizo.
Certe, sen fratin-admono
Forgesiĝus pantalone.

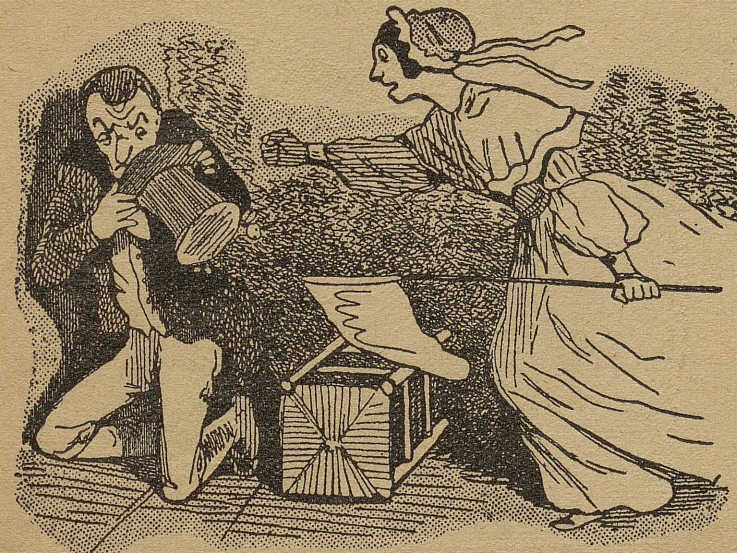

Sed jen fakto bedaŭrinda:
La fratino malaminda
Ĉiutage lin insultas
Kaj petegon ne aŭskultas,
Ĝis en li vekigis plano,
Skribis li per propra mano:

„Ursula, fratino kara,
„Min allogas land' transmara,
„Ameriko — en arbaroj,
„Tie vivas insektaroj!
„Iros tien mi, karulo.
„Ne forgesos vin Krurulo!”

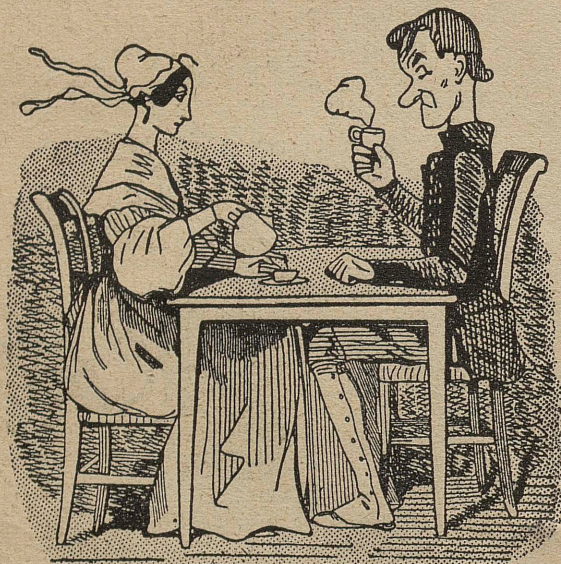
Ve, la skribo ĵus finita,
Jen alveno tro subita:
Ursul' legas la leteron...
Li, konante la koleron
De l'fratino koramata,
Tremas, tute timigata.

Ruĝkolora kiel sango,
Ŝiras reton ŝi de l'stango,
Pugne batas, raŭke krias,
Ĝis li ne sin savi scias,
Pala, trema, la timulo
Tuj sin kaŝas en angulo.

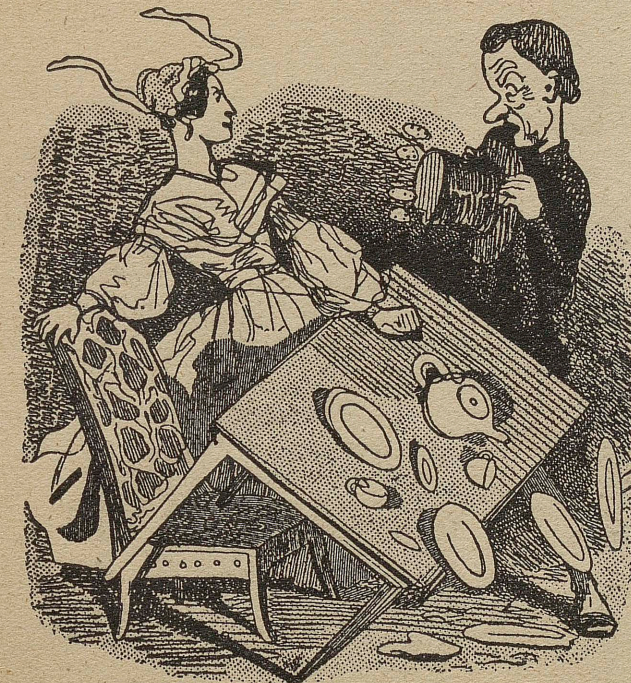
„Vi fripono, vi stultulo!...
„Kaj mi, sola mizerulo,
„Tie restus ja dolore?
„Vi ne amas min tro kore?”
„Ho”, li diras, „forvojaĝi,
„Mi ne povus ja kuraĝi!”

Manĝi, trinki, li ne povas,
Ĝis la tason li forŝovas.
Kun koloro de la morto
Sidas li sen ia vorto.
Ĝis Ursula kun kompato
Dolĉe diras: „Kara frato ...”

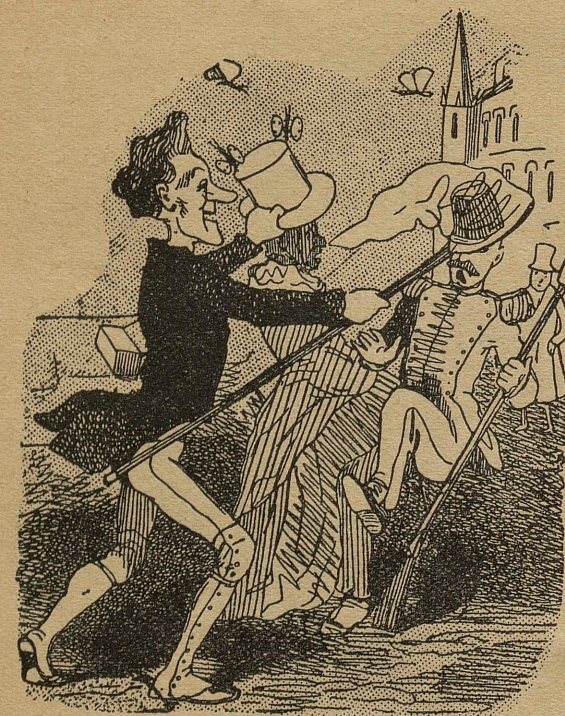
„Nu, por festi la decidon,
„Mi nun ludos: „La revidon”.
Akravoĉe, penetrante,
Ŝi lin distri volas kante.
Furioze grumblas li:
„Kuru al la luno vi!”

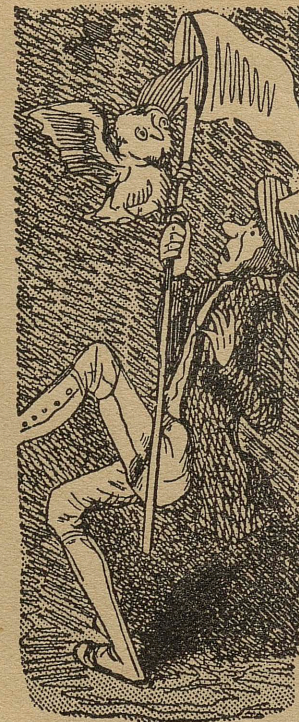
Fine krias li kolere:
„Lasu min! ... ĉar fakte, vere...”
„Vi restados tie ĉi!”
Furioze blekas ŝi...
Frapas — tablo renversiĝas,
Tasoj kaj teler’ rompiĝas.

Li atendas kun pacienco,
Ĝis la nokt’ por la intenco:
Kaj mallaŭte, sen brueto,
Li forrampas tra trueto.
Kaŝ’iradas, sed rapidas
La fratinon ne revidas.

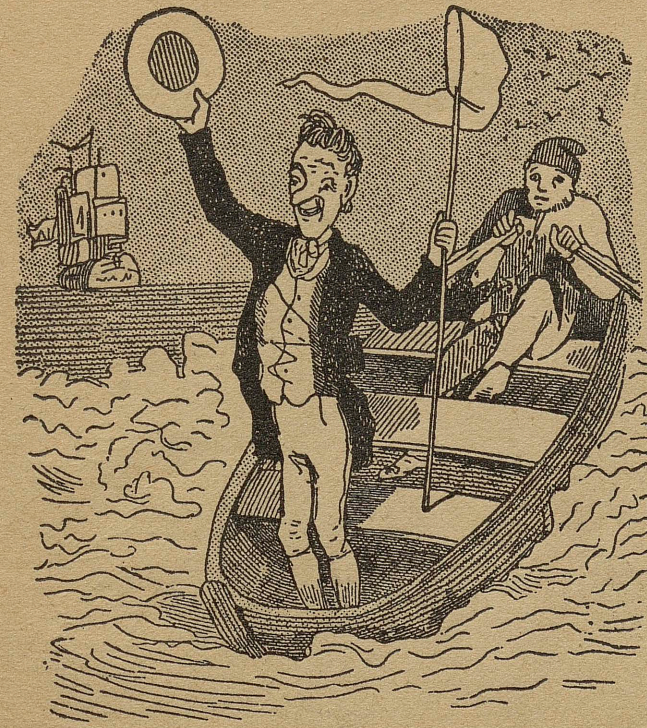
Nun feliĉe el la domo,
Li sin sentas ĝoja homo,
Kaj kun reto kaj ĉapelo
Vokas lin la alta celo.
La publiko, ne kompleza,
Pensas: Estas li freneza?

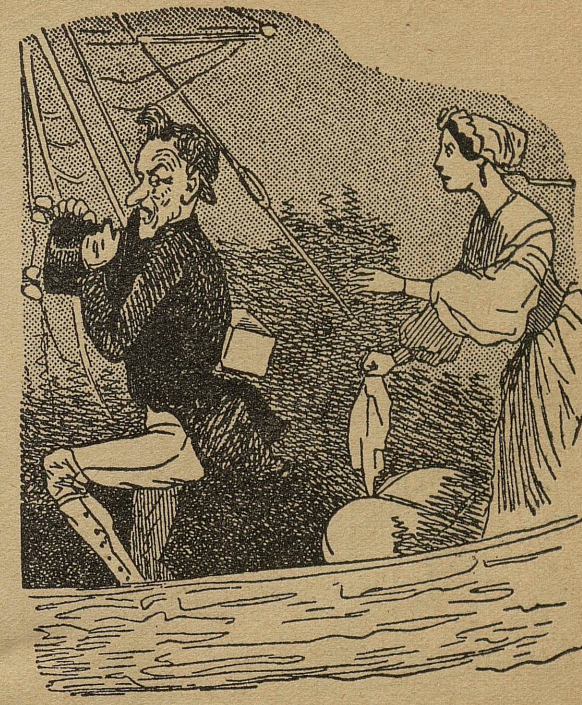
Sed jen granda embaraso
Dum la gaja nokta ĉaso:
Strigo, en la nokt' kaŝita,
Estas de li timigita,
Tute ĝi lin nun retenas,
Hotelĉambron do li prenas.

Baldaŭ poste, en bonordo,
Venas li ĉe marobordo,
Kie ŝipo forironta
Estos lia hejm' estonta,
Entuziasmo vipas lin
Laŭte li salutas ĝin.

Per maristo nun remata
Al la ŝipo dezirata,
Gaje li saluton ŝvingas:
„Amerikon mi atingos!
„Ursula'n mi nun proridos
„Kaj neniam ŝin revidos!”

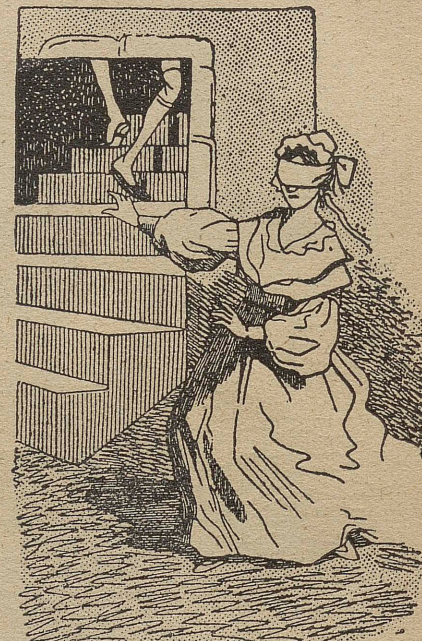
Ve, apenaŭ bonŝirmita,
Li sin sentas vangfrapita:
La fratino, tre amante,
Lian planon supozante,
Serĉis lin ja sen prokrasto
Kaj sin kaŝis post la masto.

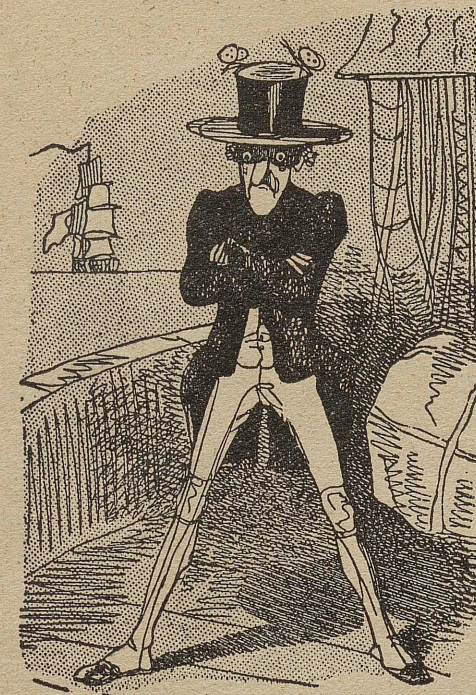
Ĉar ŝi ploras kaj ĝemadas,
Li ŝin fine certigadas:
Li dumvive ne plu kaptos
Al saĝeco sin adaptos, —
Post solena certigado
Surferdeka promenado.

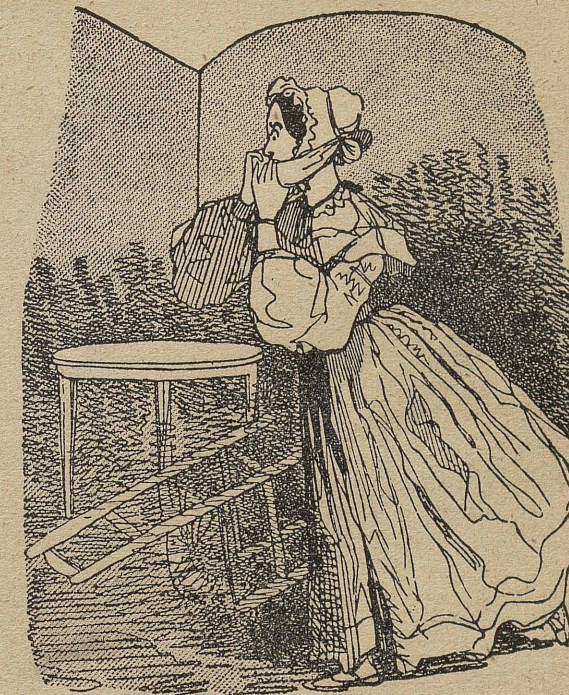
Por gajigi lin, blindulo
Ludas ŝi kun Longkrurulo.
Kaj komike li progresas,
Longatempe ne sukcesas,
Ĝis jen fine li ŝin tenas,
Ambaŭmane ĉirkaŭprenas.

Nun Ursula kun la tuko
Firmigita en la nuko. —
Longkrurulo tuj profitas,
Laŭ ŝtuparo supren glitas,
Sola Ursula palpadas,
Sensukcese lin serĉadas.

Staras li jen kun doloro
Malesperon en la koro.
Senvalora nun la vivo,
Kruelega perspektivo!
Malfeliĉa li sin sentas.
La promeson li jam pentas.

Pro la ruzo de la frato,
Ursula sen rezultato
Palpas, serĉas, ĉion movas,
Sed nenie ŝi lin trovas.
Ĝis la tukon ŝi fortiras
Kaj pro la soleco miras.

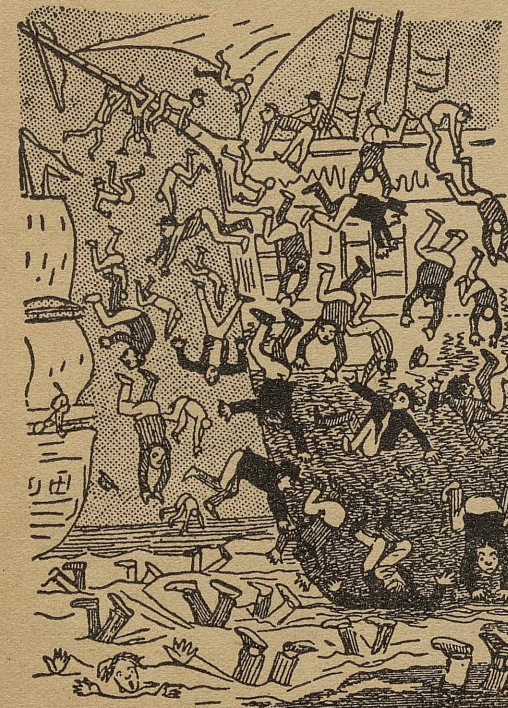
Kun tumult' ŝi supren venas,
Longkrurul' ĝin tuj komprenas,
Restas firme decidita
Por ne esti reprenita ...
Eksterŝipen saltas li
Kun plej korŝiranta kri'.

Ŝip' en malproksim' videbla!
Ĉu ĝi estas atingebla?
Sed sen timi la ondaron
Ankaŭ Ursul' en la maron. —
Tra binoklo submarin'
La ŝipestro vidas ĝin.

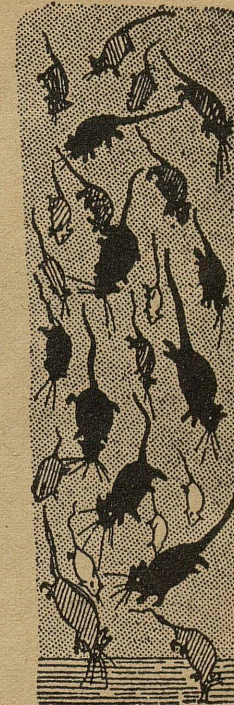
La bravulo ne pripensas,
Tuj ŝin savi li intencas,
Kun ĉapel' kaj brila glavo
Li nur pensas al la savo.
Plons! ... La kvara de la listo
Aŭdas ĝin: la direktisto.

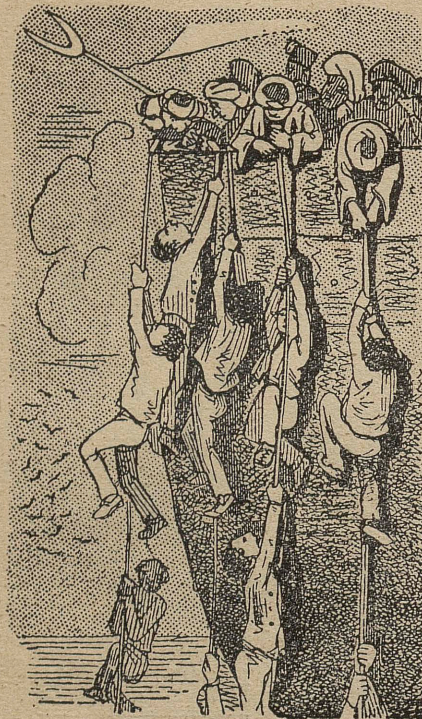

„Rekompenco por savilo!”
Krias li tra la vokilo.
Kaj amase la ŝipanoj
Saltas maren kiel ranoj.
Ĉiu hom' en ĉiu aĝo,
Riskas droni pro la naĝo.

La ekzemplo komunikas,
Sin al bestoj, kaj efikas.
Ĉiuj saltas en la maron,
Vidu nur la grandan aron:
Bov', bovino, hundoj, katoj,
Ĉevalino, musoj, ratoj.

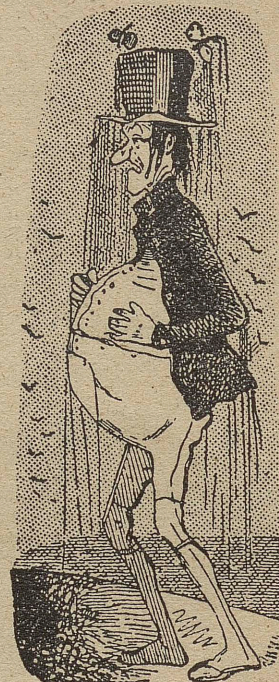

Jen proksime sur la maro
Estas Turko rabistaro,
Ili vidas la spektaklon,
Opinias ĝin miraklon,
Sed eltiras ĝustatempe
Ilin, malsekegajn, trempe.

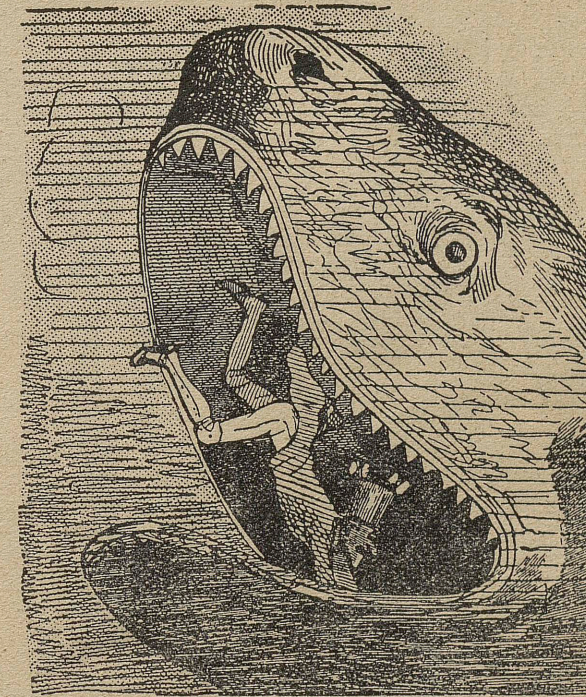
Ursul' preskaŭ mortis, svenas,
Sed ŝin lerte Turko prenas. —
Longkrurul' nun tre ĝojiĝas,
Lia kapo subakviĝas. —
Iri kun ŝi : kia sorto!
Pli bonvena eĉ la morto.

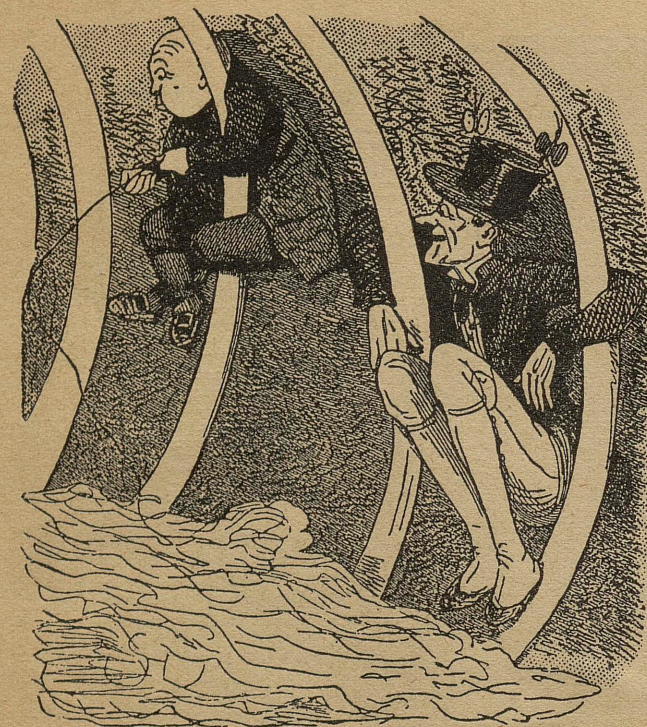
Ĝis balono dikigita
Pro la akvo englutita,
Antaŭ krevo aŭ eksplodo,
Finu nun la epizodo.
Tial nigra insuleto
Estas por li surprizeto.

Ve, ne arbo aŭ kreskajo
Sur la plata ebenajo!
Ĝi sin movas, ho teruro!
Naĝas per rapida kuro!
Tuj nun subakviĝas ĝi,
Malaperas ankaŭ li.

Jes, mallonge nur dirite
Ĝi englutis lin subite.
Tra la gorĝo de baleno
Flugis li sen ia peno.
Ursula ne povis provi
Nun laŭ eblo lin retrovi.

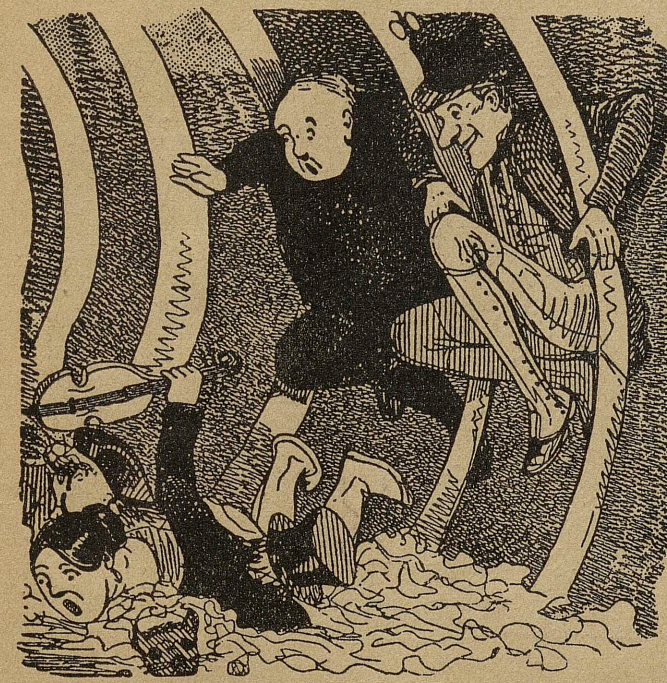

Kiel sekvo de l'atako
Alvenint' en la stomako,
Jen li trovas antaŭulon,
Tute glatan senharulon,
Strangan kuriozan tipon
Firmtenante iun ripon.

Kaj la dikuleto diras:
„Samsortul', mi forte miras;
„La peruko forbloviĝis;
Ĉji nenie retroviĝis.
„Sensukcese mi penadis,
„Jam tri tagojn ŝnurkaptadis.”

Longkrurul' respondas: „Nu,
„Pli ol unu povas du,
„Mi klopodos helpi vin.”
„Ho, mi kore ŝatos ĝin!
„Se ja eble vi sukcesus
„Mi neniam ĝin forgesus.”

Iutage ili vidis
Dum en ripoj ili sidis
Ke de l'besto tre malsata
Estas grupo englutata.
Vere estis kortuŝanta,
La grupeto lukteganta.

Sin ekmontris muzikisto
Kun gravega predikisto,
Kun servist' kaj Petronela
La filino vere bela
Kiu ploris kriegante,
Mopson sub la brak' tenante.

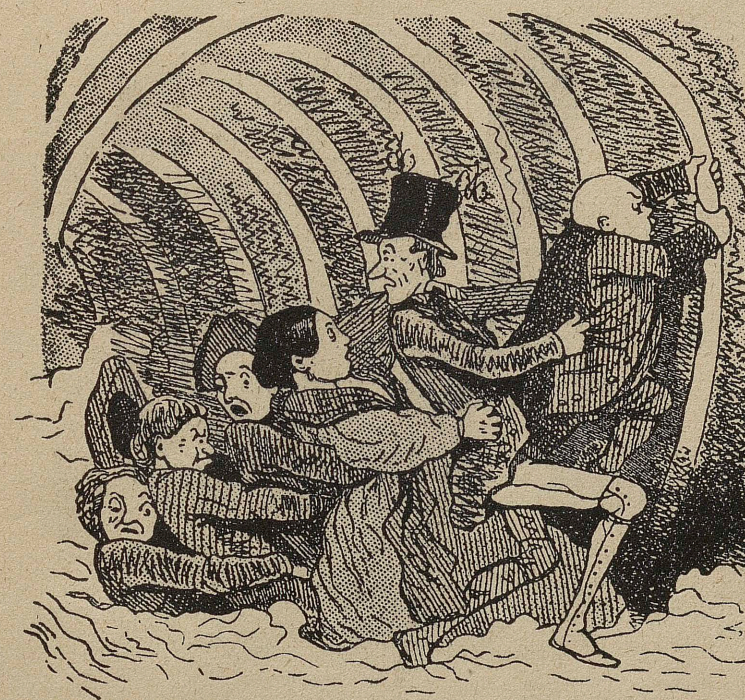
La teruron forgesinte
Kaj kuraĝon repreninte,
Longkrurul' kun ŝi promenas
Kaj ŝin ĉe la brako tenas.
Ho, ravegaj la momentoj!
Ambaŭ estas tre kontentaj.

Longkrurul' nun pripensanta:
Ke li estas ŝin amanta,
Petas pro la amikino
De la pastro je edzino.
„Jes”, li diras, „tute prava!
„Prenu ŝin; ŝi estas rava.”

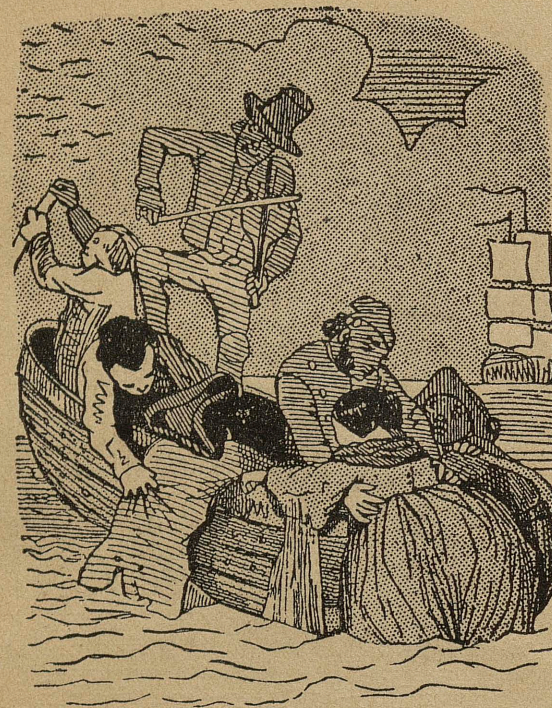
Balo en balena ventro. —
Estas stranga festa centro.
Tiom bele kaj gracie
La geedzoj dancas tie,
Ke nenie en la maro
Estis pli feliĉa paro.

Sed pro la dancad' kaŭziĝas
Ke la besto malsaniĝas.
Ĝi, pro spasmoj estas trema,
Pala, naŭza kaj vomema...
Ho, Dikulo, vin gardadu
Kaj la ripon firmtenadu!

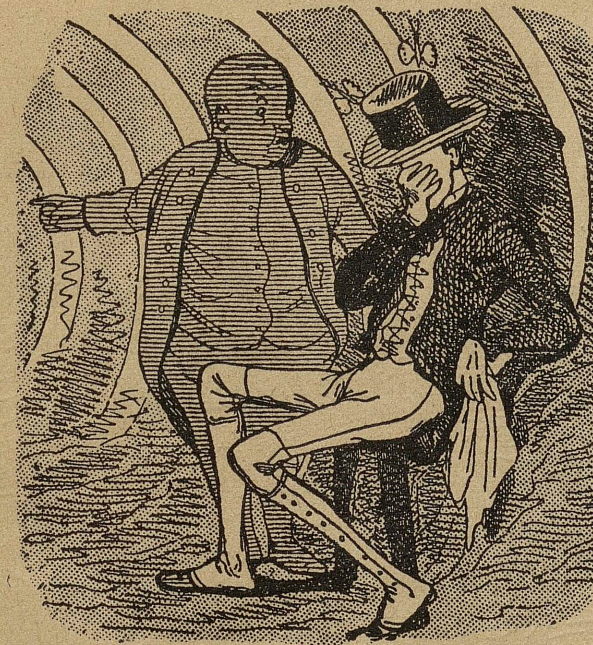
Penjo pensas nur zorgadi
Ne la mopson platpremadi.
Ŝi ne tenas. — Tuj rompiĝas
Nun la ĉeno... ĝi disiĝas —
Kaj kun bruo penetranta
Jen la monstro vomeganta...

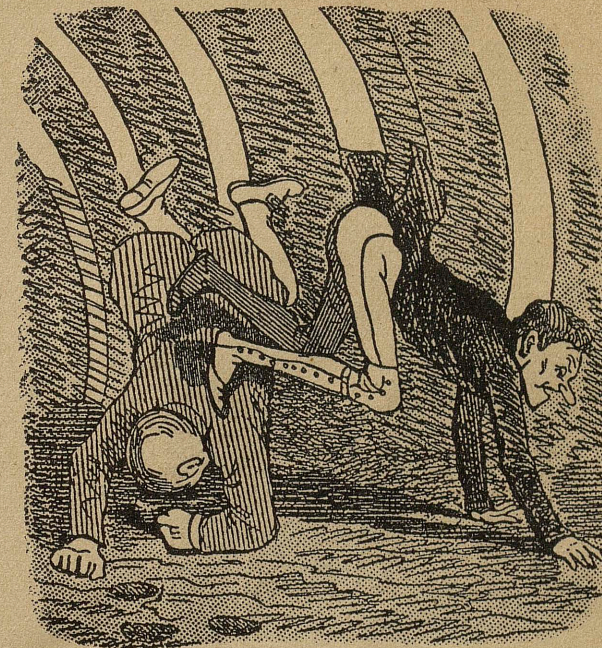
Ho, feliĉa nun la veno:
Trimastul' el Antverpeno
Per hazardo preterpasas
Ne sen helpo ilin lasas. —
La kvar homojn kun la hundo
Oni savis el la fundo.

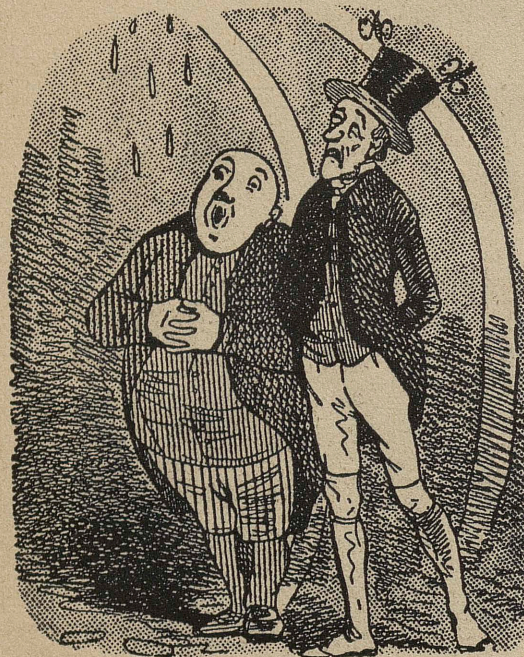
Sola restis Longkrurulo
Kun amiko Dikventrulo.
Ankaŭ ja por la baleno
Tio estas grand' ĉagreno.
Tre fatala malhelpado
Por regula digestado.

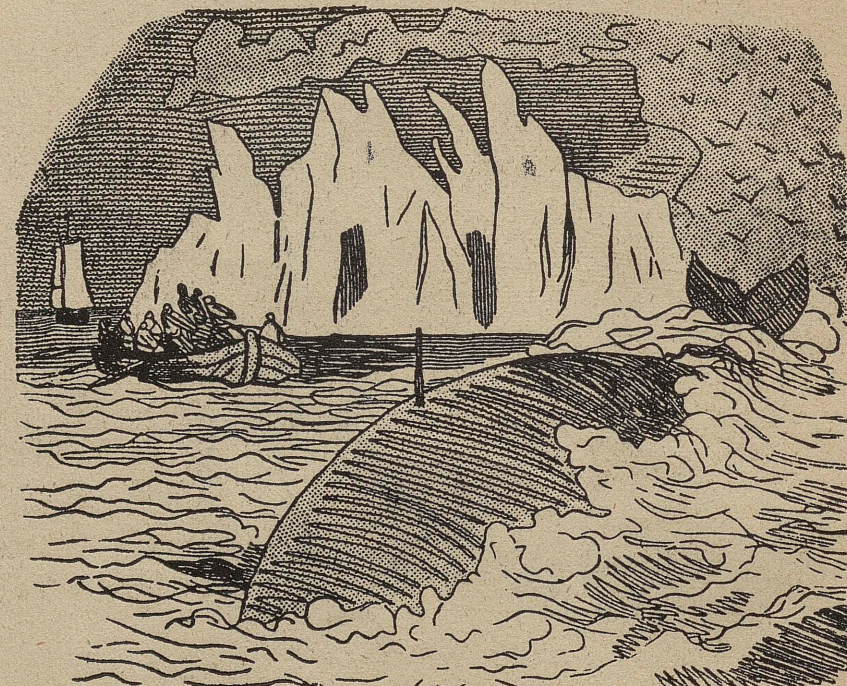
Por la ambaŭ tre dolore,
Preskaŭ ili ĝemas ĥore.
La vidvecon tuj suferi
Kruur' ne povas ĝin toleri,
Ploras, volas ne paroli,
Diĉjo penas lin konsoli.

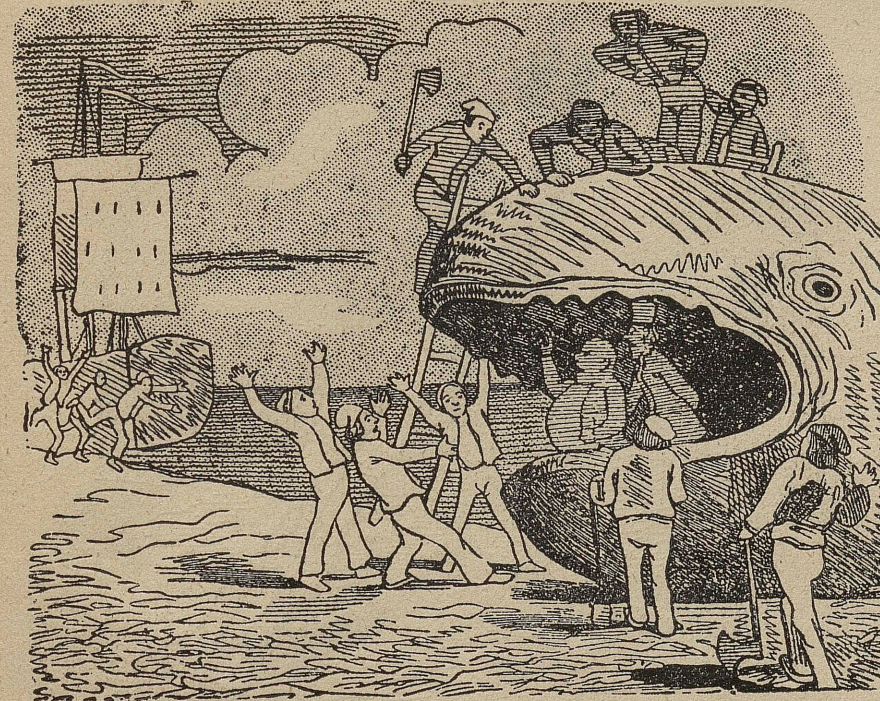
Jen la besto ree kraĉas
Plej elfunde ĝi vomaĉas.
Kiel keglojn dum la rulo
Kiel falon de drinkulo,
Ilin skuas la bestego
Ĝis svenado pro spirego.

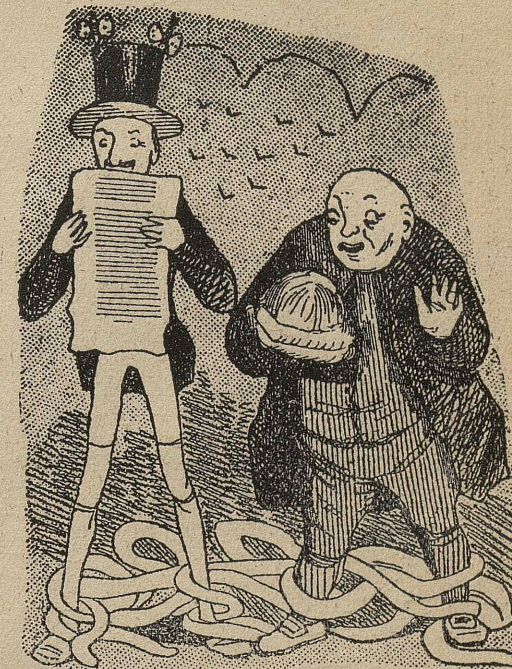
La balen' dolore ĝemas
Ke la tuta korpo tremas.
El la flanko gutas sango. —
Dikventrul', kun pala vanĝo,
Ekrigardas, miras tre:
Tion li komprenas ne.

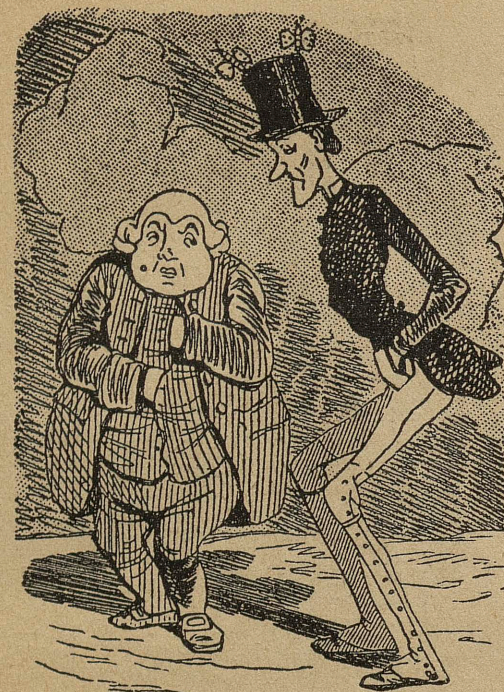
Helpo fine alvenanta
Liberigon promesanta:
Fiŝkaptista entrepreno.
Mortpafita la baleno.
Harpunego ĝin traboris
Tiu vundo ĝin doloris.

Sur la teron nun trenata,
Pecigata, debuĉata. —
Sed la faŭkon malfermante...
Fenomeno mirigante:
„Bonan tag'” de Longkrurulo,
Sam' salutis Dikventrulo.

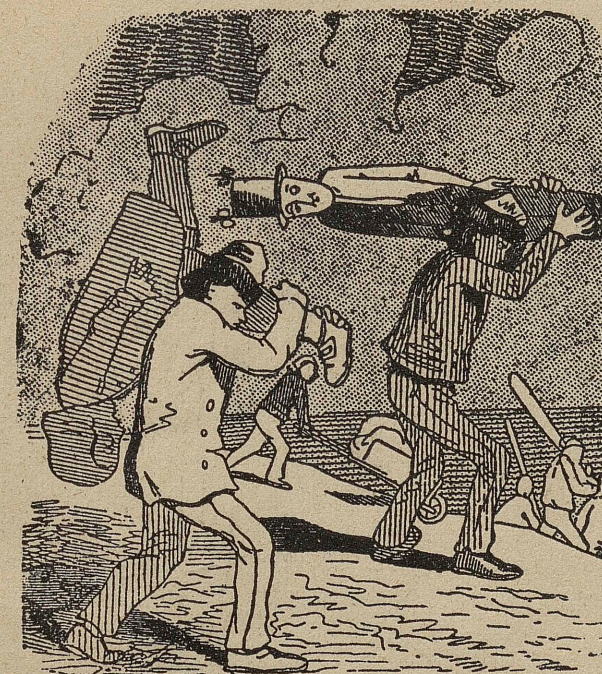
De Krurul' la tuja peto:
Pri la lasta margazeto,
Dum Dikulo krias: „Riĉa
Estas mi kaj plej feliĉa!”
Li retrovis la hararon,
Trascrante la triparon.

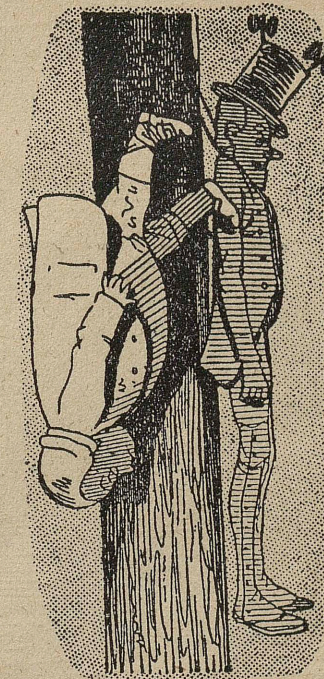
Malvarmeco ... brr, senlima;
Nordpoluso tre proksima,
Hajlas, neĝas, brr, la frosto
Trapenstras ĝis la osto.
Ĉiuj membroj rigidiĝas,
Ili tute sentiĝas.

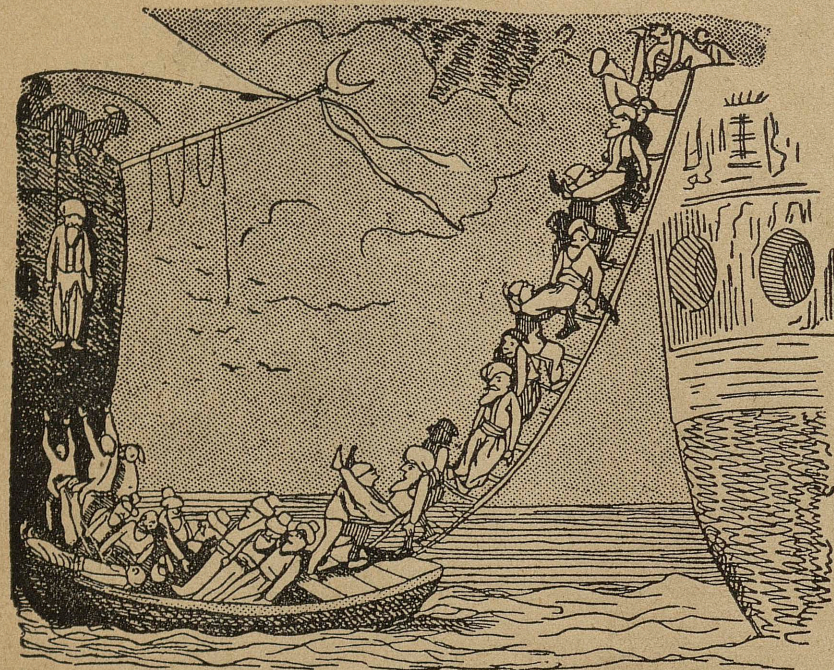
Glaciĝis jen la sango
Malmoliĝis nun la vango.
Ili falas do sen krio,
Kuşas tute sen konscio,
Dum sur dorso kaj sur brusto
Formas sin glacia krusto.

La kaptado nun finita
Kaj la ŝipo plensarĝita,
Oni do, ĉar ili mortis,
Ilin al la ŝip transportis.
Oni pensis: La trovaĵo
Estas vera vidindaĵo.

Ĉe la masto pendigitaj,
La figuroj prujnkovritaj,
Vintre blankaj de koloro,
Ŝajnis formoj el marmoro.
Mute svingis sin kun vento,
Ŝtoniĝitaj kaj sen sento.

Per ventego forvipita,
Per malvarmo frostigita,
Ankaŭ jen la rabistaro
Flosas en la norda maro.
Ĝia tuta ekipaĵo
Ŝajnas frosta konservajo.

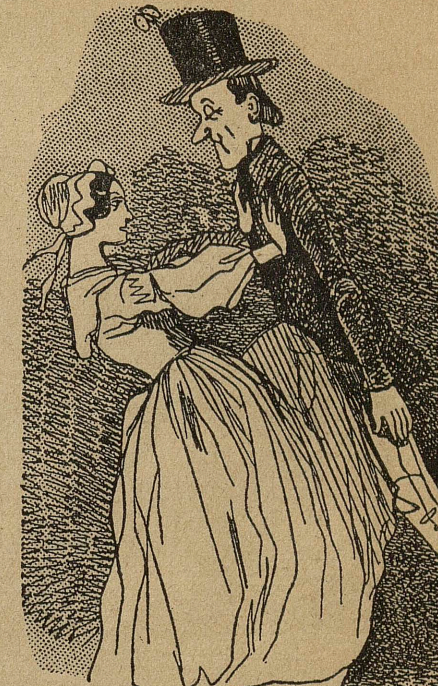
Balenŝipen transportitaj
Nun la Turkoj etenditaj.
Nur la estro kun Ursulo
Pendigitaj ĉe Krurulo,
Estas vera beligaĵo
Kiel masta ornamaĵo.

Oni frotis alumeton
Por bruligi cigareton.
Kaj fajrero per okazo
Ĉe la Turko sub la nazo.
Tuj ekflamas lia barbo
Forbruligas lin ĝis karbo.

Pro la varmo bonfaranta
Ilin ambaŭ revekanta
Kruur' kaj Ursul' reviviĝas
Kaj la sango fluidiĝas.
Ŝi lin kore ĉirkaŭprenas...
Kvazaŭmorta li sin tenas.

Ŝi lin prenas kaj tre miras,
Rezultaton ne akiras,
De la ŝnur' lin liberigas,
Zorge rekte lin starigas,
Sed rigida kaj senmove
Tuj refalas li denove.

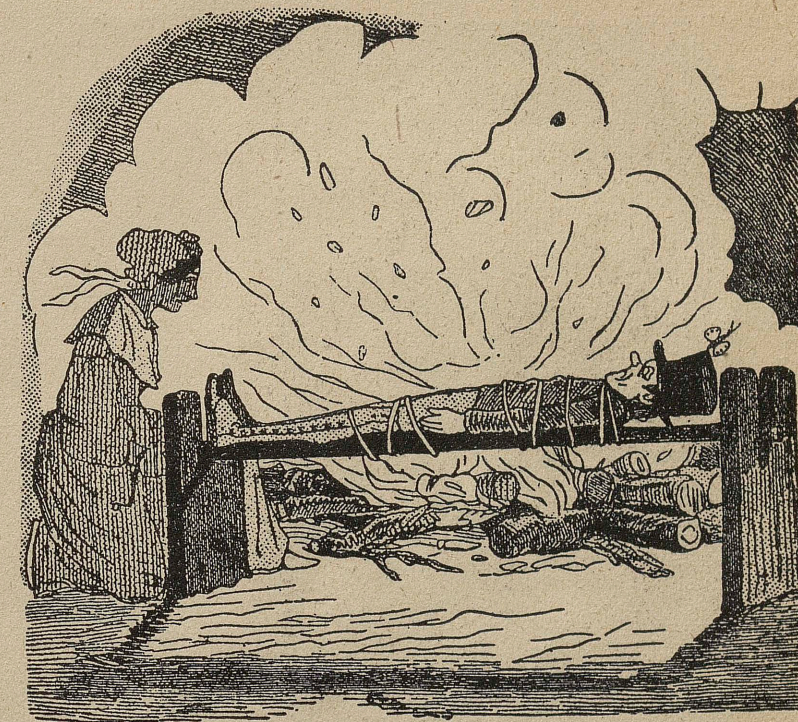
Ho, ŝi ploras, lin ja ŝatas,
Lin per dolĉaj nomoj flatas,
Aŭ karesas propramane...
Ĉion ŝi klopodas vane:
Liaj membroj rigiditaj,
La okuloj plenfermitaj.

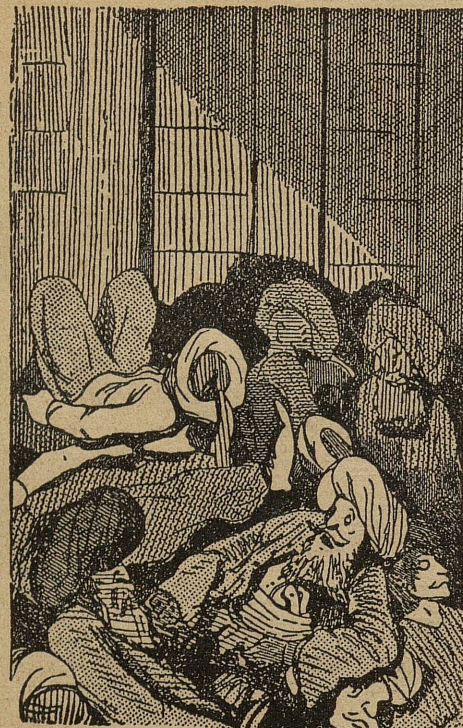
Tamen batas lia koro;
Ho, ne kaŭzo por angoro!
Verŝas brandon ŝi sur tukon,
Bruston frotas kaj la nukon,
Tio donas tiklan senton...
Preskaŭ ridas li momenton.

Kion ŝi pripensi povas
Ŝi klopodas kaj ĝin provas:
Branda, tea brulvarmego
Ŝi enverŝas — la ŝvitego
Elfluadas nun torente
Ursul' ridas tre kontente.

Por lin tute malfrostigi
Ŝi nun volas perfortigi
Kaj lin ligas senhezite
Sur rostilo hejtigita. —
Nun per fajro la varmigo
Tuj rezultos ja sanigo.

Sed nenia filozofo
Pensus ja ke katastrofo
Plej fatala nun okazos,
Danĝerego eĉ minacos...
Ĉar la varmo disvastiĝas
Kaj la Turkoj do vekiĝas.

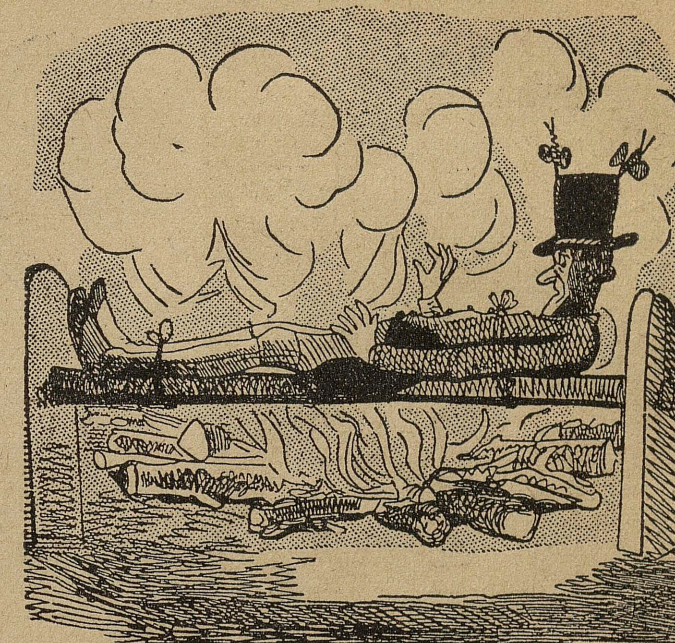

Sovaĝeco tuj revenas
Kaj la glavon ili prenas,
Supren kuras kaj trapikas...
Nia bildo ĝin indikas.
Pro kristana sang'malseka
Estas baldaŭ la ferdeko.

Ursul' pala sed taktika,
Nun virino tre praktika:
„S a l a m a l e k! Jen sekreto,
„Je la barbo de l'Profeto!
„Jen, pardonu via Moŝto,
„De kristana hund' la roŝto.”

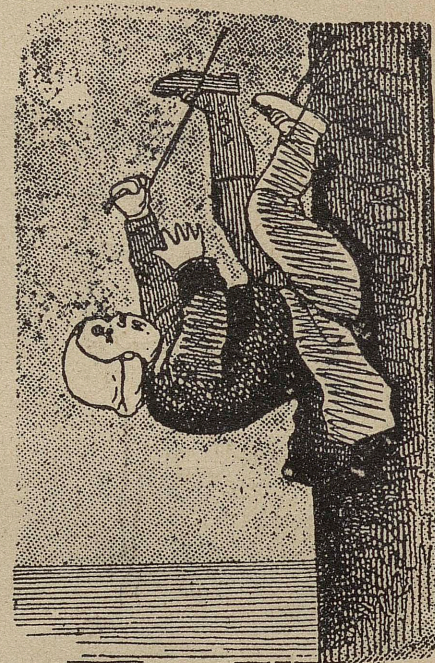
Salamalek = respekta araba saluto.

Jam duone sekfumita,
Brunbrogita, forbrulita,
Longkrurulo, la viktimo
De l'hardiga vivreĝimo,
Kriis laŭte: „Liberigu,
El varmego min forigu!”

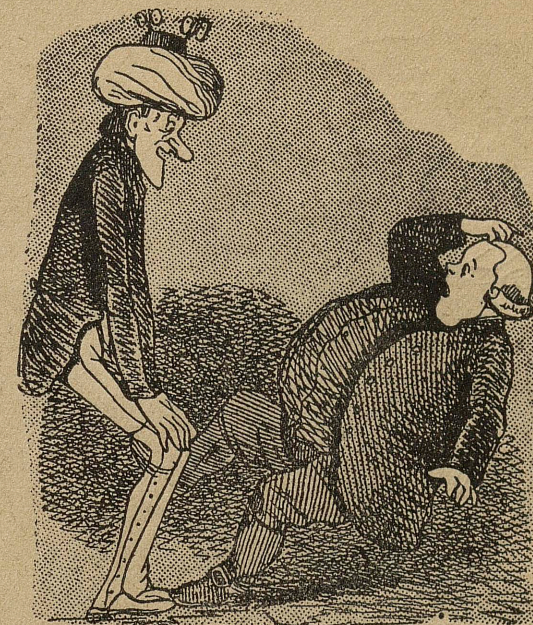
Sed la Turkoj estas, vel
Indulĝemaj tute ne.
Savi vivon, solrimedo
Estas: ŝanĝi nur je kredo.
Li do prenas la turbanon
Lin faronta Muzulmanon.

Svingigante ĉe la masto
Kaj tuŝate de l'kontrasto,
Jen Dikulo ekmalfroŝtas,
Li degelas — jam ne roŝtas.
Helpe de prudenta glito
Staras li nun, renaskito.

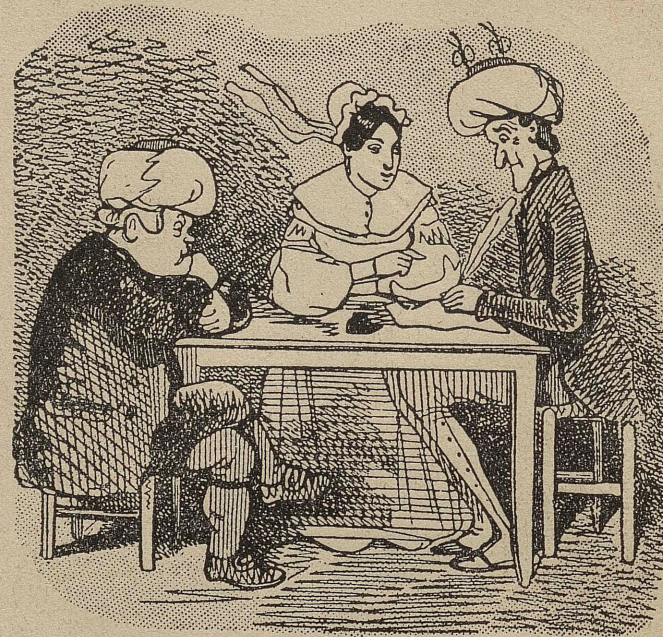
Pro mirego senparole
Li staradas kontraŭvole,
Jen la Turkoj klarvideblaj
Ho, mirakloj ja ne eblaj!
Kio, kie li nun estas,
Plenkaŝita por li restas.

Kaj pli, unu Islamulo
Tute ŝajnas Longkrurulo:
Korpo osta, longa nazo,
Kruroj longaj kaj malgrasaj;
Li ĝin tute ne komprenas
Kaj pro surprizego svenas.

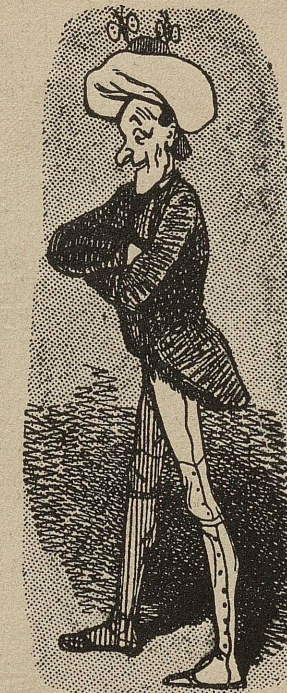
Longkrurul' lin bonvenigas
Kaj la staton tuj klarigas.
Diĉjo la danĝeron vidas,
Tial tuj sin Moslimigas
Kun turbano sur la kapo,
Tute ŝajnas dika rapo.

Ursul' fraton nun karesas
Ĝis li sankte ŝin promesas,
Ke kun ŝi li hejmen iros,
De vojaĝoj sin retiros.
Sur papero sigelita
Jen kontrakto nun farita.

Sed la pento tuj ekestas,
Post subskribo forte restas:
Ursula lin hipnotigis,
Malkuraĝa ŝi lin igis.
Li, la fama Longkrurulo
Estas vera timegulo.

Jen subite li ĝojiĝas,
La vizaĝo tuj heliĝas.
Ho rimedo liberiga!
Solvo brile kontentiga! —
Li sen plua pripensado
Diras al la kamarado:

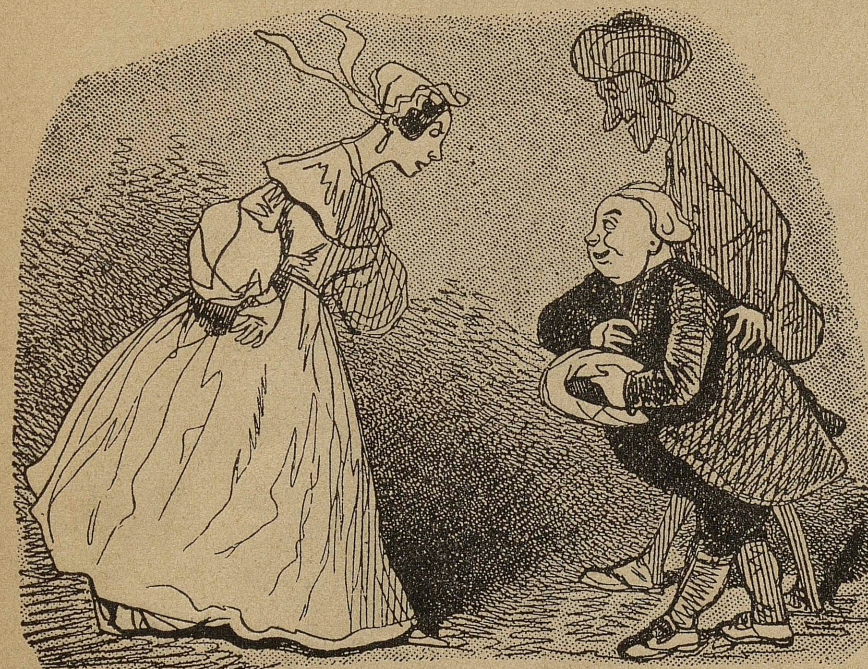
„Kara vi, hontinde estus
„Se vi sen edzino restus.
„Kaj ekzistas ja virino,
„Kiu estas anĝelino!
„Ja, mi nomus vin stultulon,
„Se vi prenis ne Ursulon!”

„Jen ideo, verdirite!”
Krias Diĉjo senhezite,
Kaj li arde enamiĝas
Ursula fianĉiniĝas.
La ekstazo, nun dumvoje
Longkrurul' ĝin vidas ĝoje.

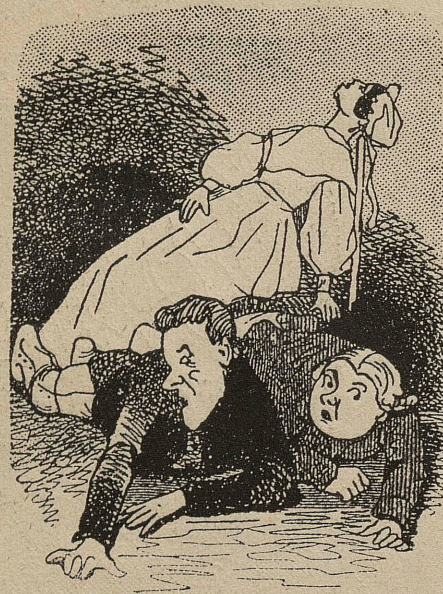
Ho, feliĉa sur la maro
Estas nun la juna paro.
Havas nun Krurul' ripozon,
Diĉjo kisas dolĉan rozon,
Kiun lia fianĉino
Lin oferis, amatino.

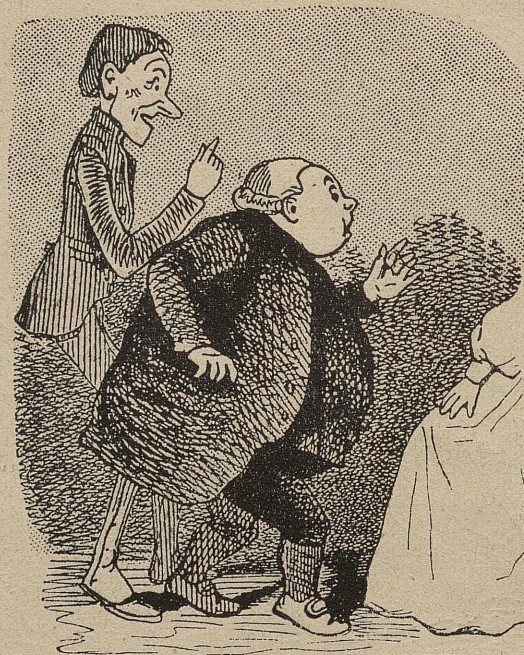
Fine ree la marbordo!
Kzur' nun igas ĝin en ordo,
Diĉjo'n al Ursul' prezentas,
Diras: „Urnjo, vi konsentas?
Ĉar ja havos edzon vi,
Tial nun disiĝu ni!”

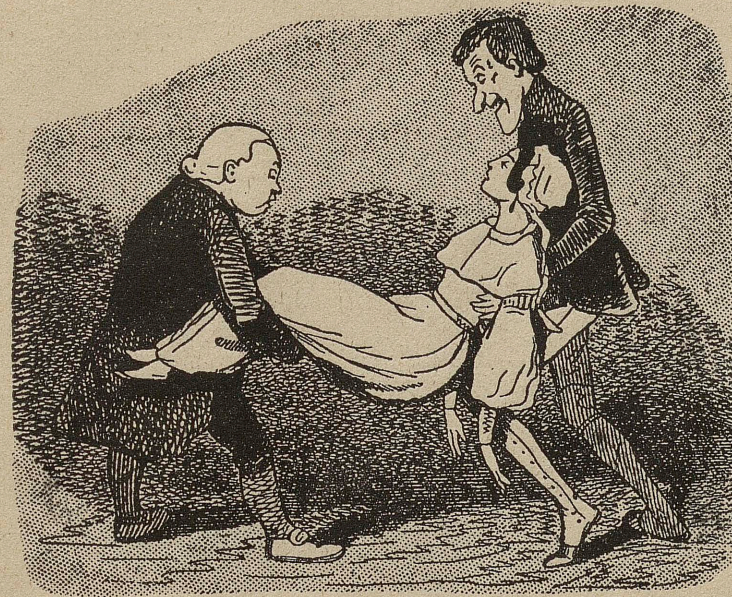
„Ne, restadu, ci ruzulo!”
Laŭte blekas tuj Ursulo. —
Frato, pro teruro, svenas.
Diĉjo flanken de li venas.
Mute servas nun la paro
Ursula'n je trotuaro.

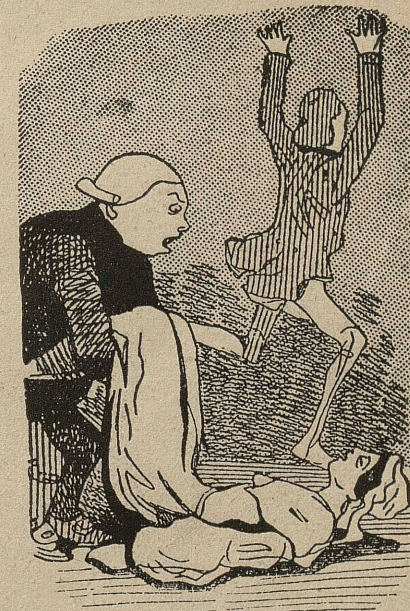
Rezultato tre plendinda
Por la ino koraminda:
Nerva krizo tuj alvenas...
Ursul' tial ankaŭ svenas
Kaj jen kuŝas do la trio
Mute nun en kompanio.

Ili riskas pro angoro
Ne sin levi antaŭ horo...
Ho, la morto ŝin ektuŝas
Jen senviva ŝi nun kuŝas!
Blanka rozo deŝirita,
De la morto postlasita!

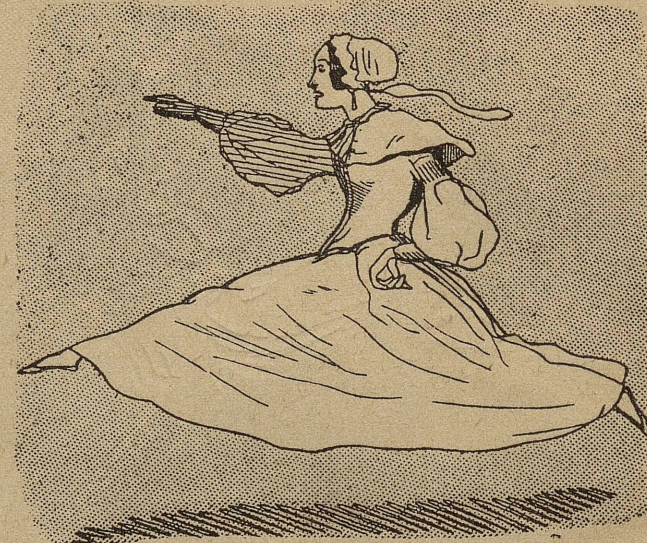
Dolorplena la dikulo
Kiel vera amemulo.
Iom pli Krurul' kontenta:
Ŝi almenaŭ nun silenta. —
Miksaj sentoj do ekvenas
Dum la korpon ili prenas.

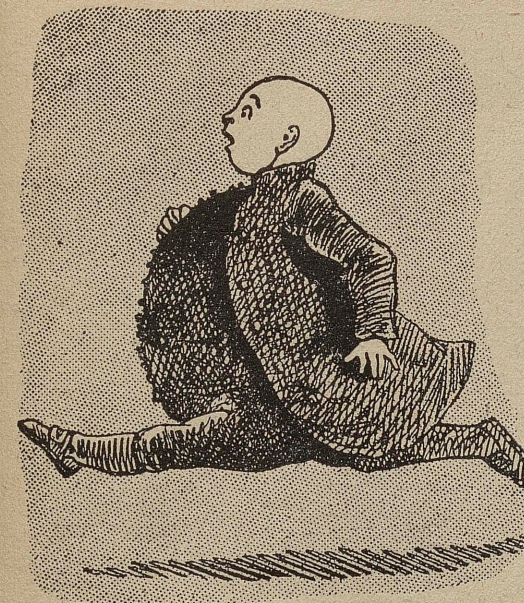
Laŭ decid' de l'maristaro
Oni jetos ĝin al maro
Sed la mortintin' leviĝas,
Kaj portintoj flanken iĝas,
Kun kriego de teruro
Komenciĝas la forkuro.

Ho, la bona Kruĉjo jen,
Li forkuras, sed kien?
Ĉirkaŭ li la grand-akvejo
Neniflanke rifuĝejo.
Senripoze jen antaŭen
Sur la ŝipo nur ĉirkaŭen!

Ursul' volas tuj lin preni
Ĉiapove lin reteni.
Tre rapide, eĉ flugante
La ferdekon rondirante,
Persekutas lin sen halto
Volas kapti lin per salto.

Eĉ la bona dikegulo
Montras sin diligentulo.
Ĉar la kapo en la nuko
For de li eĉ la peruko.
Ĉiam pli rapidegante
Ilin sekvas li konstante.

Ĉiuj Turkoj, ĝin vidante
Kolektiĝas rondkurante.
Plej rapide persekutas
Ŝvito el la barbo gutas.
Ĉiam kuras unutone
Jen la tuto, eskadrone.

La kokinoj kaj anseroj
Kun kolomboj kaj paseroj
Ja, la tuta ŝipbirdaro
Flugas nun en densa aro
Kun bruego surdiganta
Estas daŭre ĝi sekvanta.

Pace sur la marorando,
Jen la Dej de Alĝerlando,
Fumas grandan nargileon,
Kun veziroj trinkas teon
Dorme dum la ondoj fluas,
Ĉar terure li enuas.

Fine en la malproksimo
Ĉe la horizonta limo,
Li nun faras observajon,
Strangan supernaturajon:
Gigantega turnludilo
Aŭ fantoma korktirilo.

Nargileo = turka akvopipo.

Li kunvokas la saĝulojn,
Ĉiujn klerajn kortegulojn,
Kaj demandas post alveno
Kaŭzon de la fenomeno. —
Se ĝin ili ne sciigos
Tiam ilin li pendigos.

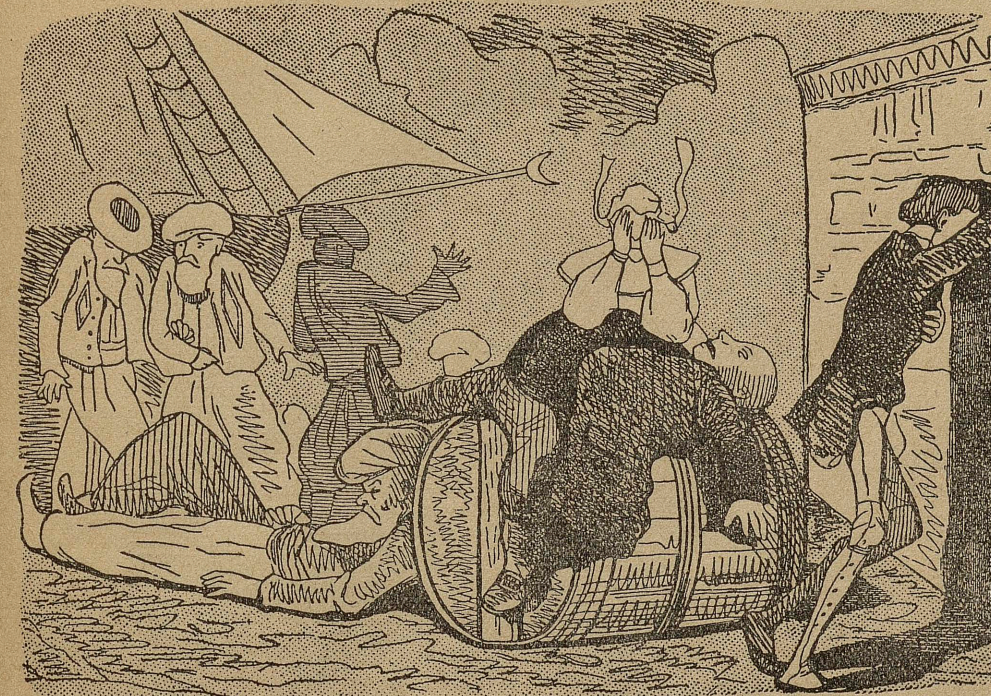

Tion certe li intencas.
Ili, palaj, tuj komencas:
La objekton observadas,
Multajn librojn tralegadas...
Malesperas, — ĉar, ho ve!
Ankaŭ ĝin komprenas ne.

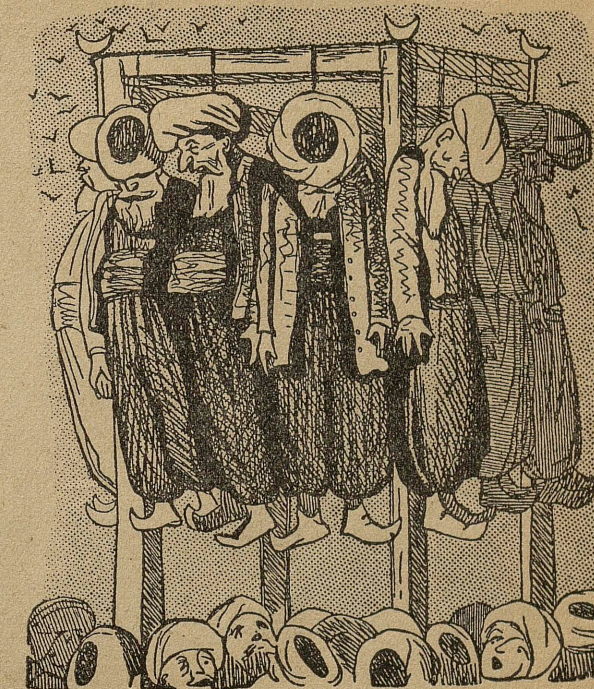
Kiam la debatoj finas
La plejmulto determinas
Ke ĝi estas ja kometo. —
Klarigita la sekreto!
Estas nun traktat' verkata,
Al la reĝo prezenta'...

„Reĝa Moŝto, ili diris,
„La konvinkon ni akiris;
„Ĝi por vi signifas gloron,
„Altan plej ĉielhonoron!
„Kiel laŭdo de l'Profeto,
„Al vi venis jen kometo.”

Centmil' frankoj dividiĝis. —
Sed... la ŝipo alboridiĝis. —
La ŝipanoj duonsvenaj,
Kapturitaĵaj, makulplenaj,
Ne plu pro la ĉirkaŭkuroj
Povis stari sur la kruroj.

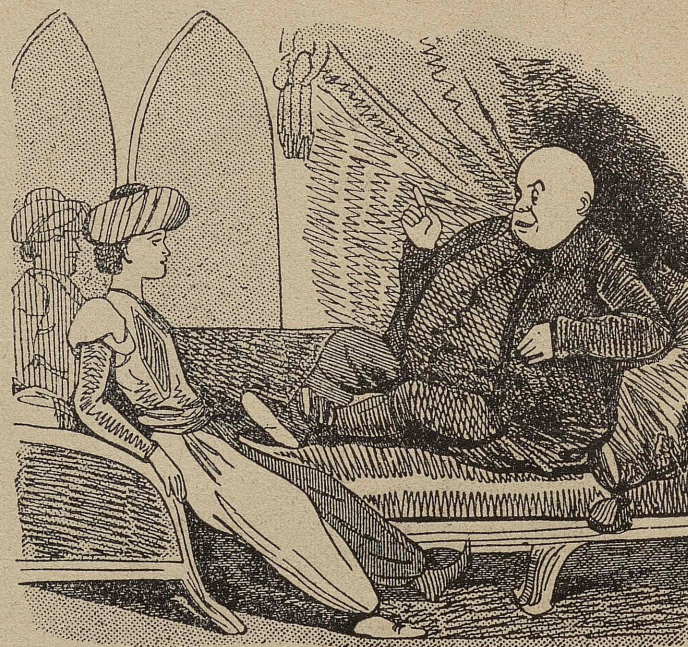
Longkrurul' jam vomi devas,
Ursul', kapdolare krevas.
Dik', vomena kaj kolika,
La Turkaro tre kritika.
Ĉiuj sentas sin sen povoj
En ŝancelaj palpaj movoj.

Sed la Dej en la afero
Ne sin regis pro kolero
Kaj pendigis sen prokrasto
La klerulojn en la masto,
Ĉar li nun tre klare spertis:
Ili false ja asertis.

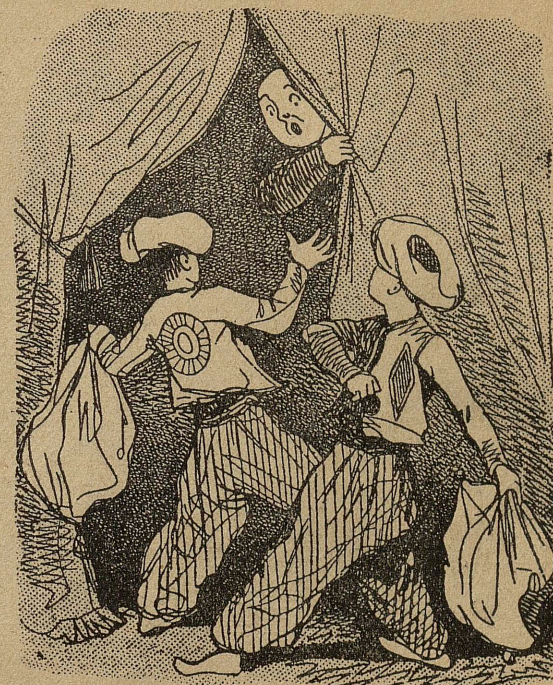
La kristanoj ĉiuj tri
Estas sklavoj nun por li.
Longkrur' peze ĉensargita
Al la kampo tuj sendita,
Devas jen, kruela puno,
Laboregi en la suno.

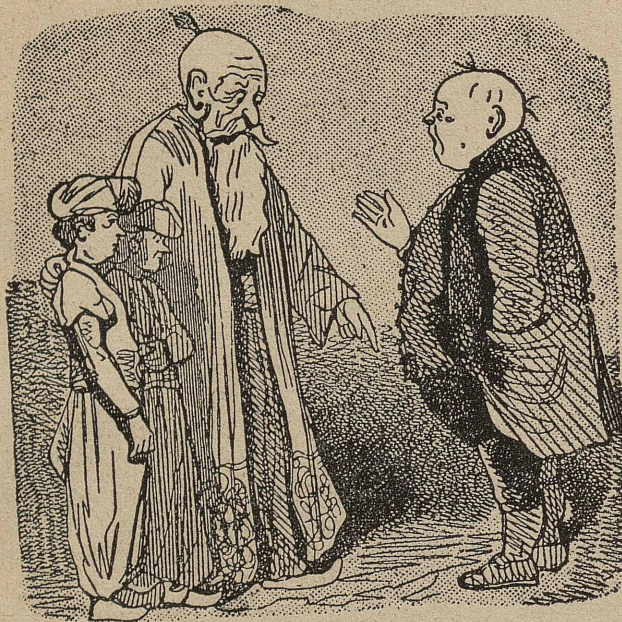
Sed montriĝis ke Dikulo
Estas vera kapablulo,
Granda por la Dej trezoro.
Kaj dumvive nun „doktoro”,
Por la princoj elektata
Kiel instruist' privata.

Sed la princoj, tre ludemaj,
Estas tute ne lernemaj.
Ne alloga la laboro,
Sed la dorso de l'doktoro.
Rajdi estas ja plezuro
Kaj amuza aventuro.

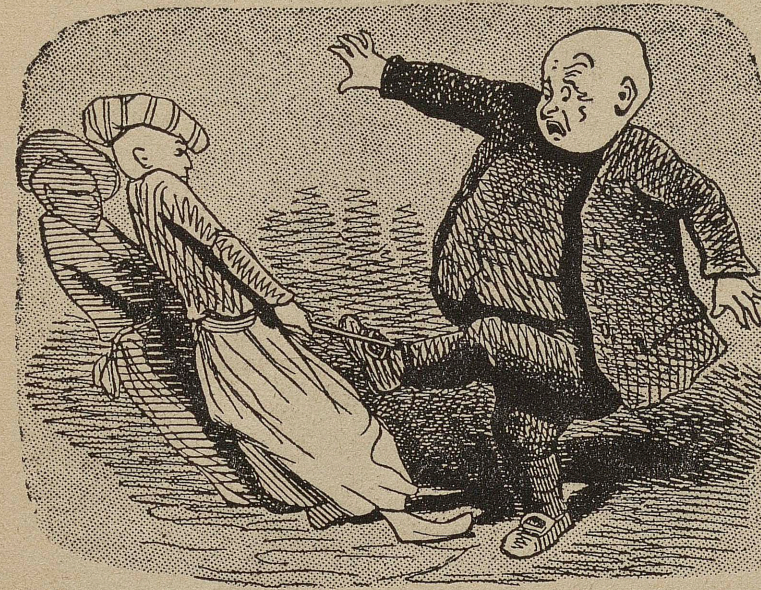
Dik' „instruas” tre talente,
Ambaŭ ridas plenkontente,
Sed responde al admonoj:
„Lernu por la lecionoj,”
Sonas: „Ho, ne volas ni,
Sed ludadi ja des pli!”

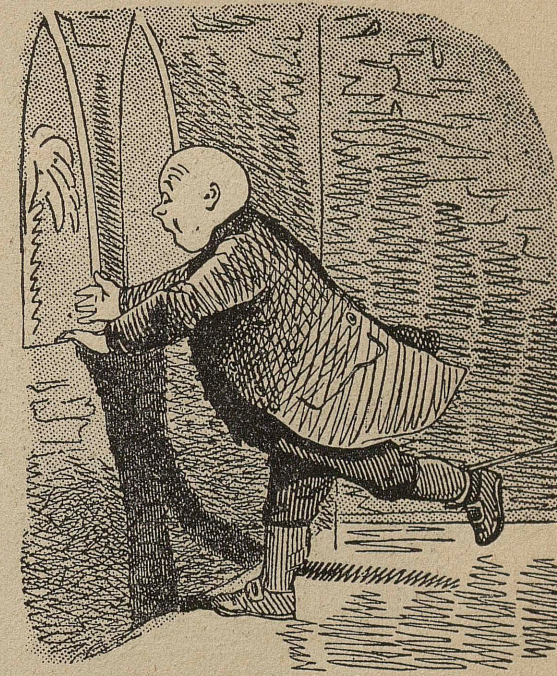
Dum tumulto surdiganta
Jen le Dej nun eniranta
Filoj miaj — ho, mi krii:
„Morgaŭ alfabeton sciu!
„Aŭ je horo akurata
„Vi, doktoro, pendigatal!”

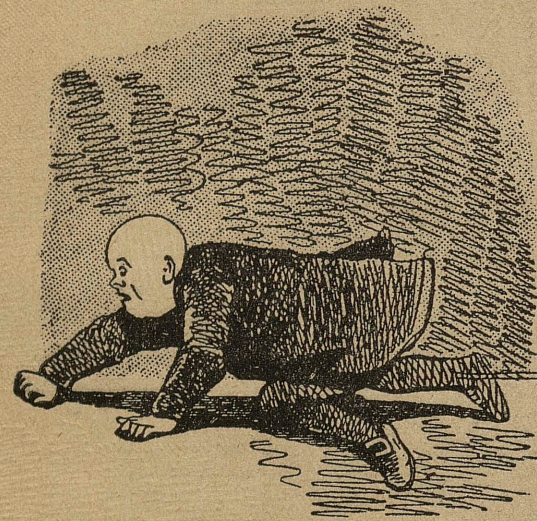
Diĉjo tremas pro teruro:
Pendi estas ne plezuro.
Li komencas tuj penadi
Alfabeton ripetadi. —
Sed, aŭskultas la unua,
Kion faras nun la dua?

Alligita al la kruro
De l'Dikulo estas ŝnuro.
Kaj por tion plipezigi
Iras trabon li alligi
Kiam Diĉjo volis movi,
Li ekmiris, ĝin ne povi.

Poste ili forkurega,
El la pordo. Dik' petegas:
„Karaj princoj, ho kompatu!
„Alfabeton ankaŭ ŝatu!
„Se ne ĝin al vi sciigos,
„Via patro min pendigos!”

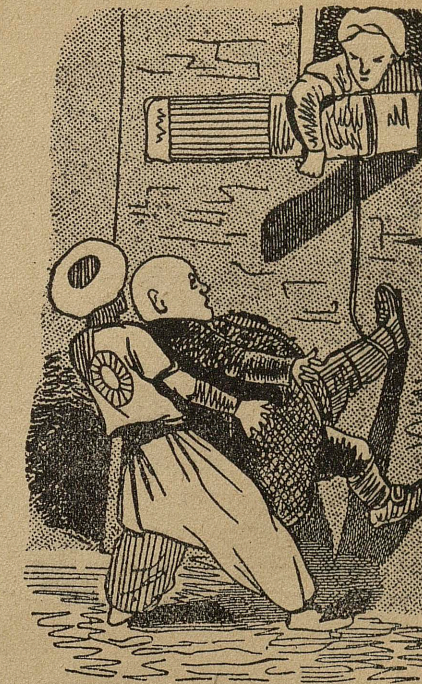
Nun li senespera estas.
Nur forkuri al li restas,
Sed la trabo lin tenadas
Kiom ajn li ĝin tiradas,
Savi vivon nur sukcesus
Se la trabtirado ĉesus.

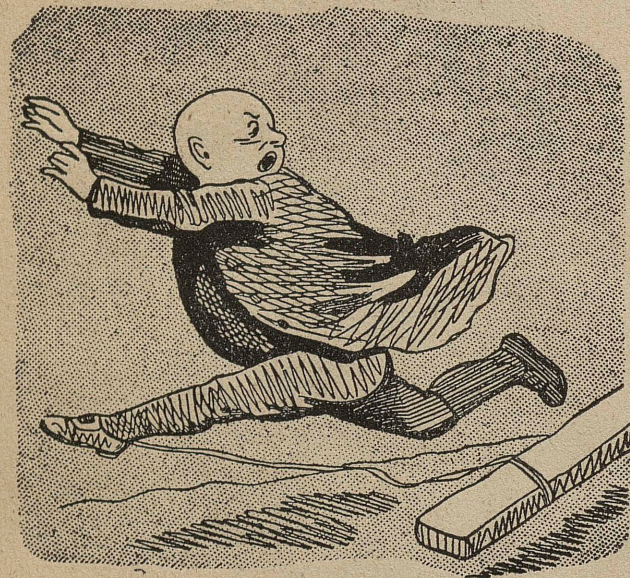
Fine ja per ektirego
Postlasiĝas la trabego.
Sed la mur', kun granda bruo
Ruiniĝas pro la skuo.
Tuta ĉambro frakasiĝas
Diĉjo preskaŭ freneziĝas.

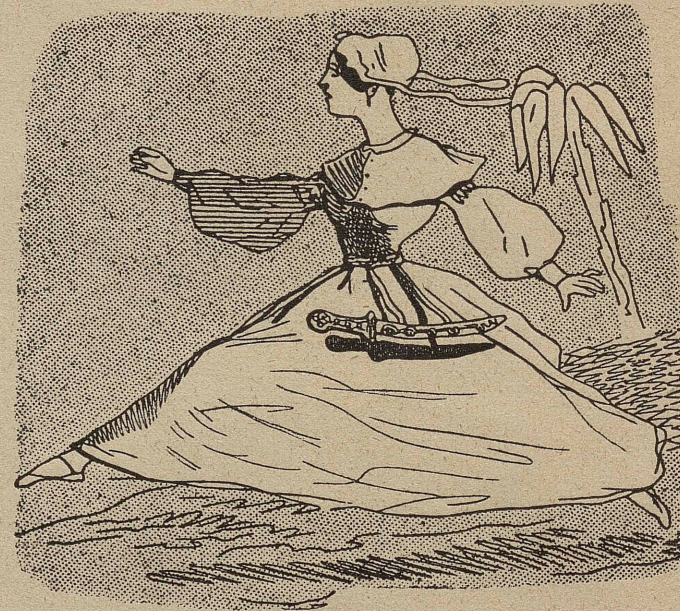
Do li saltas timigita
Tra fenestro malfermita.
Sed la trabo ja ne pasas
Kap' malsupren nur lin lasas.
Kaj terura pozicio
Pendas li kun akra krio.

Tuj la princoj nun aliras
Jen bedaŭras, kaj jen miras,
Helpi ili nepre volas
Pri ludado ne parolas,
Sed sen ia aparato
Savas lin de tiu stato.

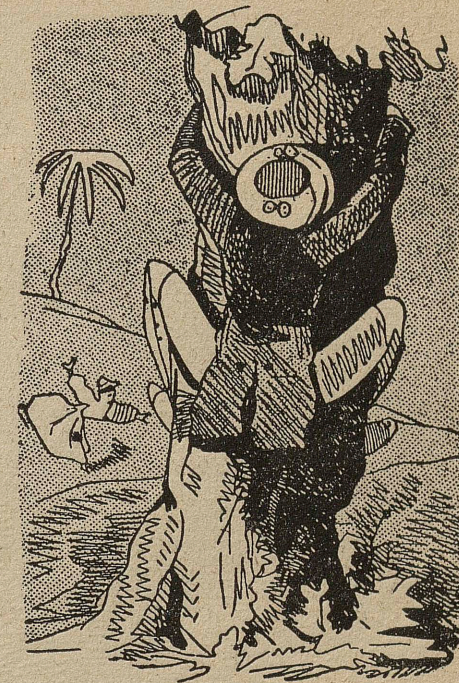
Jen en stara pozicio,
Tuj revenas la manio.
For sin savi kuregante
La trabegon kuntrenante,
Kvankam tiu malhelpaĵo
Vere estas sensencaĵo.

Ursul' vidas la kuranton;
Por ne perdi la amanton,
Tuj lin sekvas decidite
Per la glavo provizite. —
Ho, ŝi certe lin defendos;
Absolute li ne pendos.

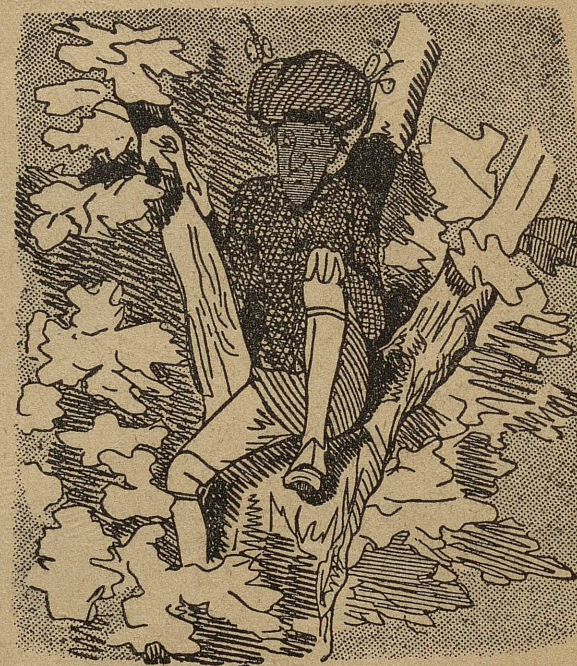
Intertempe frat' amata
Punlabore okupata,
Sub kontrole de gardisto,
Estas kampa laboristo.
Jen batata kaj ŝvitanta
Sola kaj malesperanta.

Iutage li ekvidas,
Ke fratinjo forrapidas.
Li terure ektimiĝas,
Al arbaro forpeliĝas
Kaj sur kverko altkreskita
Sin tenadas nun kaŝita.

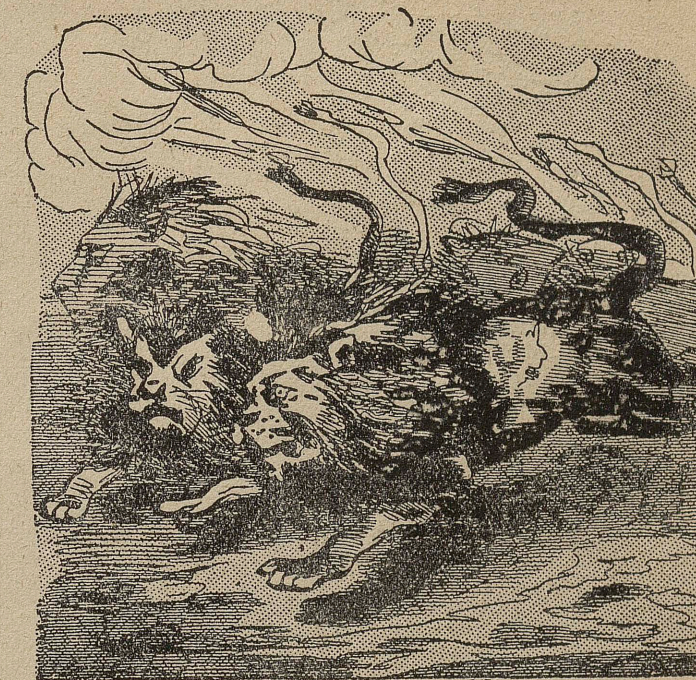
La branĉaro estas dika
Kaj la trunko tre fortika,
Sed la spionin-okulo
De la bonfratin' Ursulo
Baldaŭ ekrimarkas ĝin
Kaj laŭtvoĉe vokas lin.

Li sin tenas surda-muta
En la alta trunko kruta:
Li preferas la sklavecon —
Nur ne ŝian trudemecon.
Kaj plej feliĉiga trovas
Ke ŝi ja ne grimpi povas.

Al la trabo kuntrenata
Jen danĝerc alligata: ...
Pro frotado kontraŭ tero
Baldaŭ montras sin fajrero,
Kiu kreskas, ve, Dikulo
Ĝis, timiga fajra brulo.

Seka herbo kaj kreskaĵo
Estas bona bruligaĵo
Ĉieloke flamoj lekas,
Pro terur' leonoj blekas,
Kiu vivas, jen sen ordo
Kuras al la mara bordo.

Longkrurulo ankaŭ flaras
La bruladon... sin preparas,
Jen la arbon nun forlasi
Kaj la flamejn tuj trapasi.
Kiam li malsupren venis,
Jam la trunko fajron prenis.

Ursul' lian manon prenas
Kontraŭvole lin kuntrenas,
Sekvas Dik' kun laŭta ploro.
Homoj, bestoj nun en horo
Bruas, blekas kuregantaj. —
Ĉie scenoj kortuŝantaj.

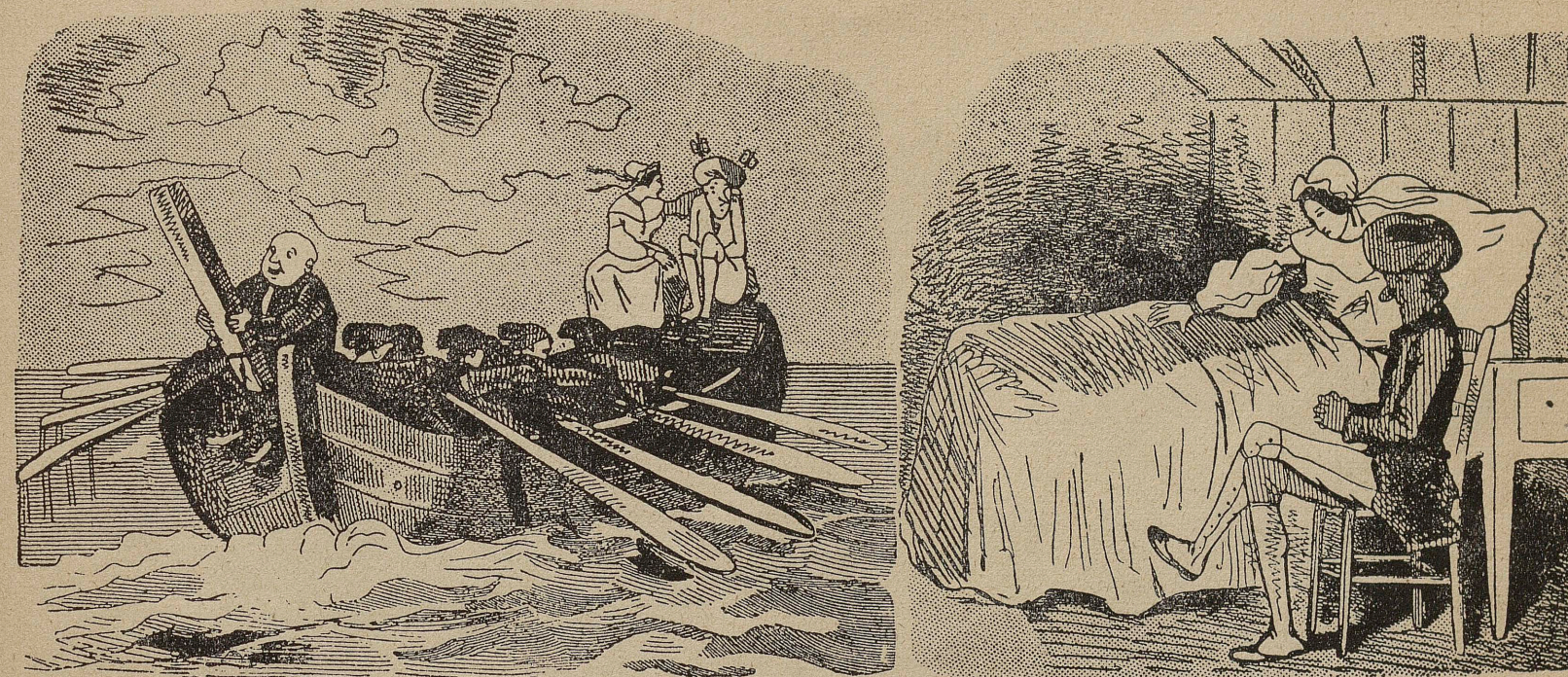

Ho, la fajro sin etendas,
Ĉies vivo nun dependas
De l'atingo de la maro.
Tien do la tuta aro. —
Ĉiuj naĝas dum momento...
Poste regas mort-silento.

Traboparto nur lasita,
Ne entute bruligita,
Por la trio nun flosilo.
Tre bonvena vivsavilo. —
La plendinda Deĵ jen dronas;
Dik' ankoraŭ lin admonas.

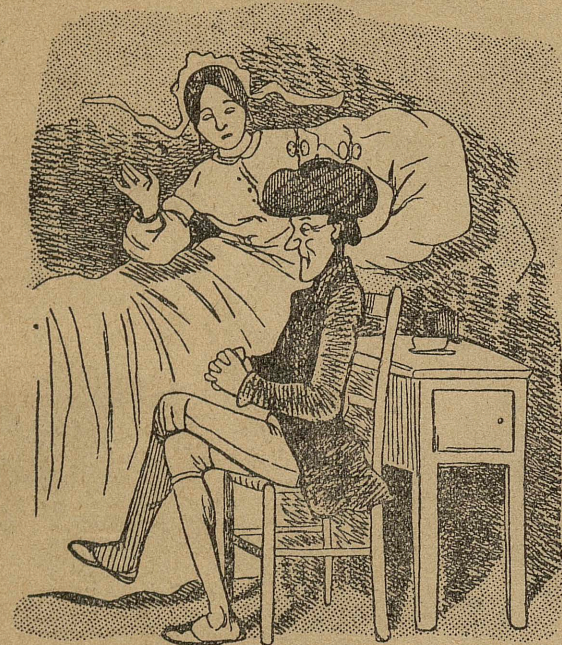

Jen flosadas nun la trio
 Dolĉe for en kompanio. —
 Fine ĉe la horizonto
 Ho feliĉo! Ŝip' savonta!
 Ĉiam pli ĝi proksimiĝas,
 La espero pligrandiĝas.

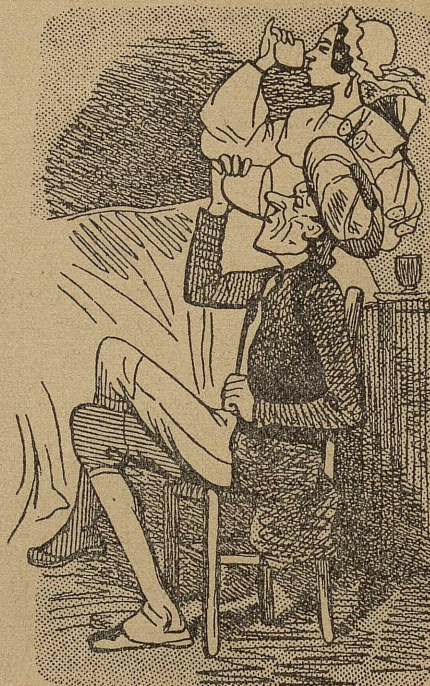

Baldaŭ venas nun boato,
 Kiu, en plendinda stato
 (Pro malvarmo ili tremas)
 Ilin al la ŝipo remas,
 Kie ili — bona sorto —
 Nun savitaj de la morto.

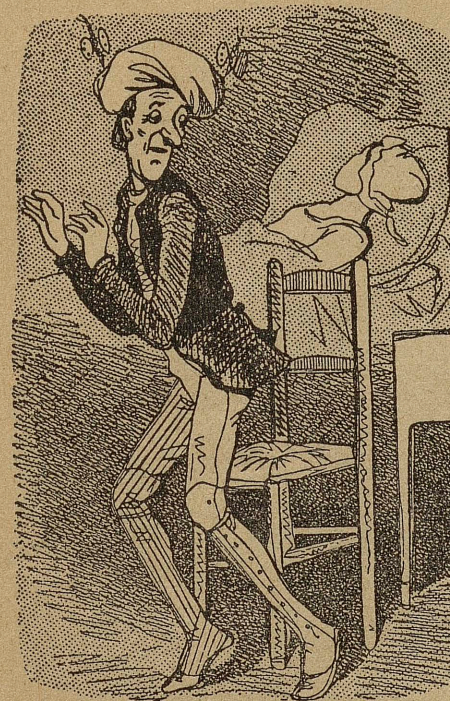
Sed virin' ne estas rano...
 Jen Ursula pro malsano
 Dum semajno jam enlita
 Reŭmatisme turmentita,
 Dum frateto, amodanke
 Ĉiam sidas ŝiaflanke.

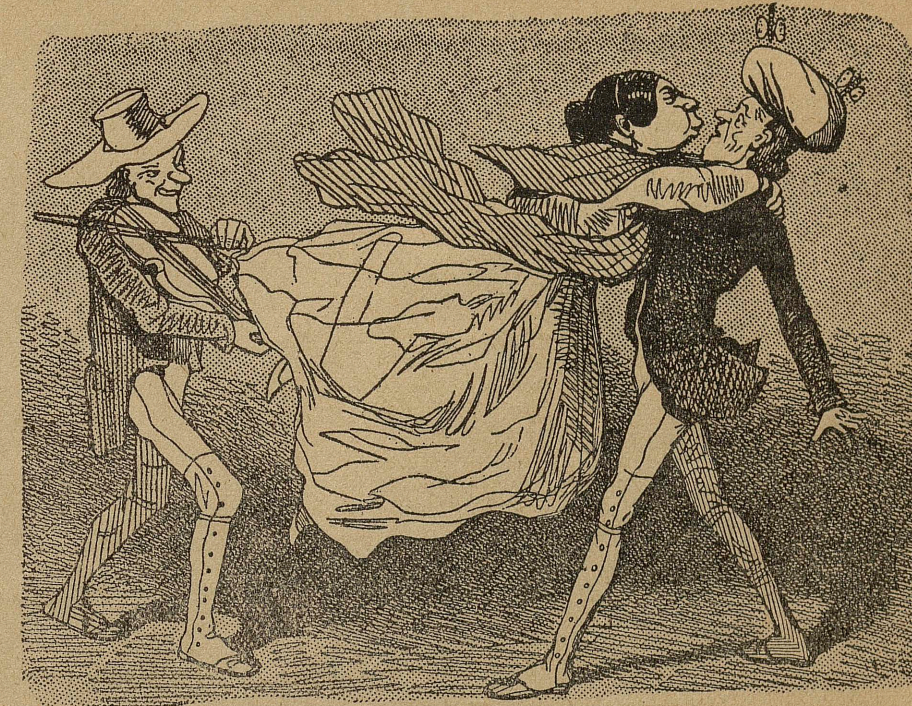
„Kruĉjo, ĝemas ŝi dolore
 „Se ci amas min tutkore,
 „Tiam volu min promesi,
 „Se mi mortos, ne forgesi
 „Ke ci lasos la kaptadon,
 „La frenezan kolektadon.”

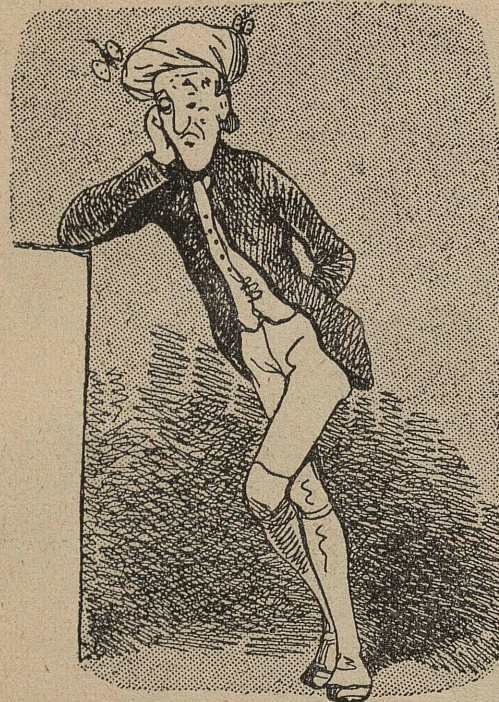
Longkrurul' post tiu vorto
 Iĝis pala kiel morto.
 Do ŝi iras tuj enŝuti,
 Kuracilon por engluti.
 Sed maldolĉa multe pli
 La promeso ja por li.

La ronkado lin sciigas :
 Ŝia dorm' sin profundigas,
 Piedfingre li foriras,
 Laŭ ŝtuparo sin eltiras
 Kaj sin tre silenta tenas
 Ĝis li surferdeke venas.

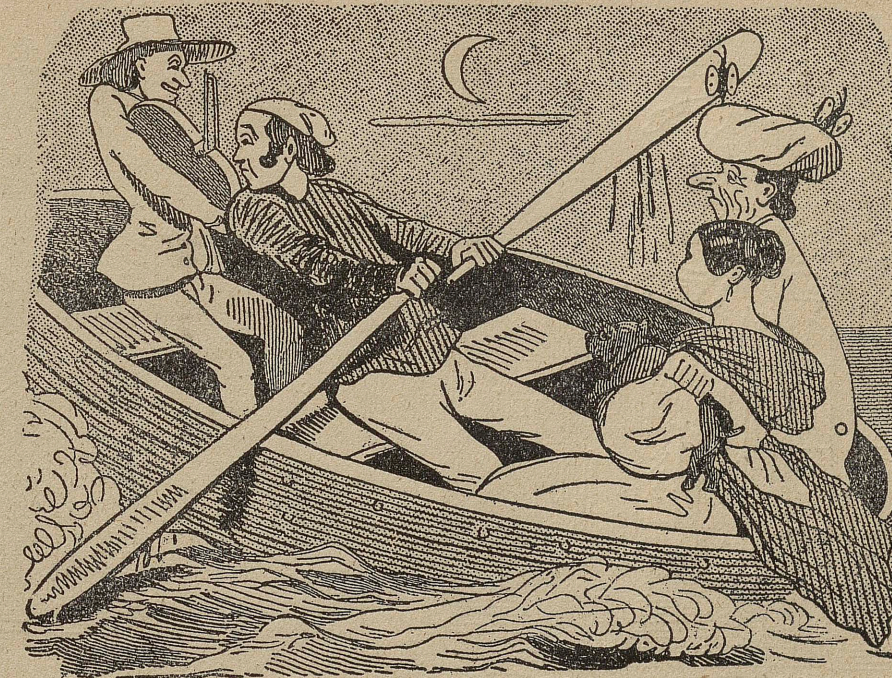
Nun surpriz' ... ĉielo mia !..
 Jen la fianĉino lia,
 Staras antaŭ li subite,
 Ĉirkaŭbrakas lin ravite,
 Krias, kisas ... violono,
 Ludas per belega sono.

Penjo krias: „Ho trezoro!
„Restu nun ĉe mia koro!
„Ni foriru rapidege!”
Li kapneas malgajege. —
Pro promeso al Ursulo
Estas li malfeliĉulo.

Tuj ŝi venkas la dilemon,
Forte vekas lian emon.
„Ho anĝel’ la lando mia
„Estas ejo papilia!” —
Nun li ne rezisti povas...
„Dolĉulin’, mi ĉion provas!”

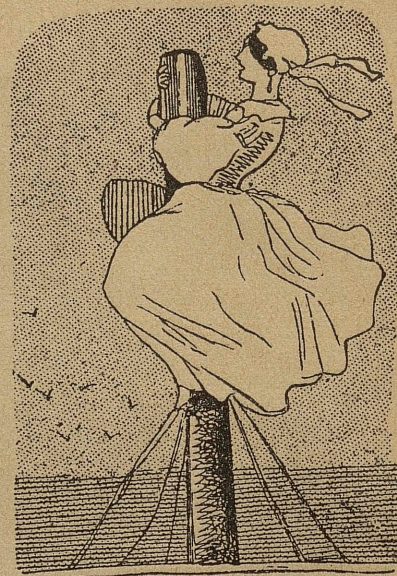

Antaŭ ol Ursul’ vekigas,
Ĉiu bone nun pretiĝas.
La ŝipestro — bonfaranto,
Donas barkon kun remanto,
Kiu en plej bona ordo
Ilin portos al la bordo.

Longkrurul’ kaj Petronela,
Kun la mopso dika, bela
Kaj la gaja muzikisto,
Ideala por sportisto,
Estas gaja kompanio
Por la rema energio.

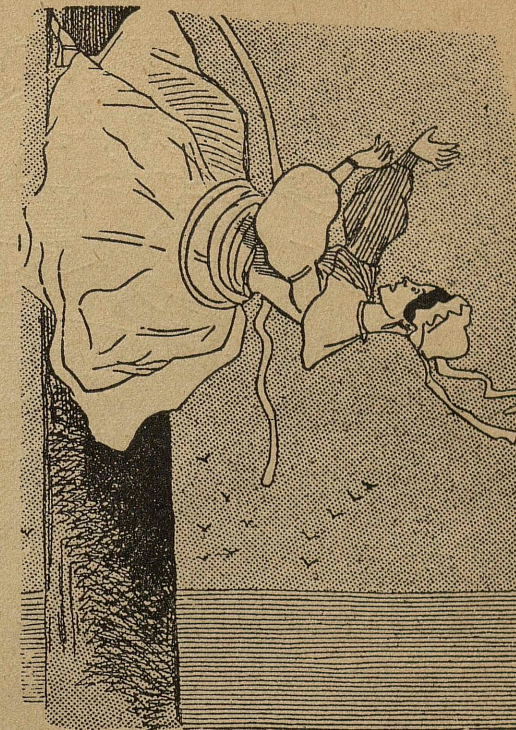
Post dormado saniganta
 Ursul' estas vekiganta. —
 „Foririnta la fripono!”
 Krias ŝi per laŭta tono.
 „Frato, ĉu vi aŭdas min?”
 Ho, li ne respondas ŝin.

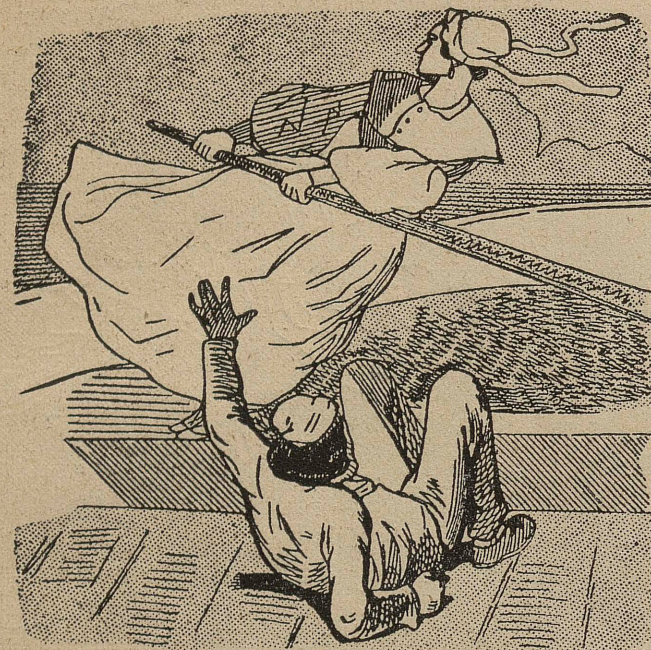
Krur'jam estas malproksima. —
 Kun furiozo superlima,
 Ursul' ĉiujn flanken ietas.
 Timon en la korojn metas.
 Prenas ŝnuron sen prokrasto
 Grimpas sur la granda masto.

Jus la barko albordiĝas
 Ĉiuj ĝoje surteriĝas
 Kaj kun gaja „La Espero”
 Ili staras sur la tero.
 Eĉ la mopso pro kontento
 Kunmurmuras en konsento.

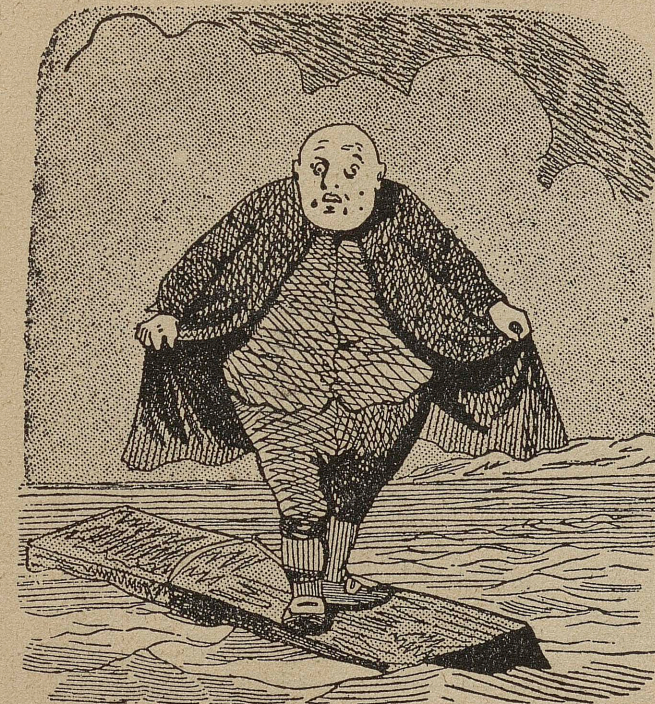
Vidas ŝi ke li alvenas,
 Pro koler' ne plu sin tenas,
 Kun kriego korŝiranta
 Ŝi baraktas jen falanta,
 Sed feliĉe: ŝnurligilo
 Estas ŝia vivsavilo.

Kiam ŝi malsupren venis,
Tuj la direktilon prenis,
Forpelita direktisto. —
Kiel lerta ŝipmaristo
Provas ŝi sin alborigi
Rifojn eble eĉ forigi.

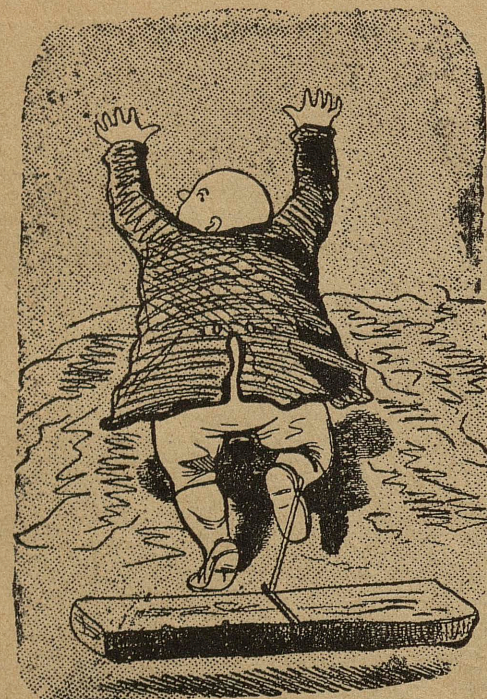
Sur la rifojn tuj jetita,
Jen la ŝipo frakasita,
Ursul' tion ne atendas,
Ne pro la dronantoj pentas,
Ne haltadas, sed kuraĝas
Al la bord' rapide naĝas.

Ankaŭ Diĉjo kun la trabo
Montras sin kuraĝa knabo.
Ĝi nun estas tre bonvena,
Antaŭsigno esperplena,
Starigante sin sur ĝi,
Al la bordo flosas li.

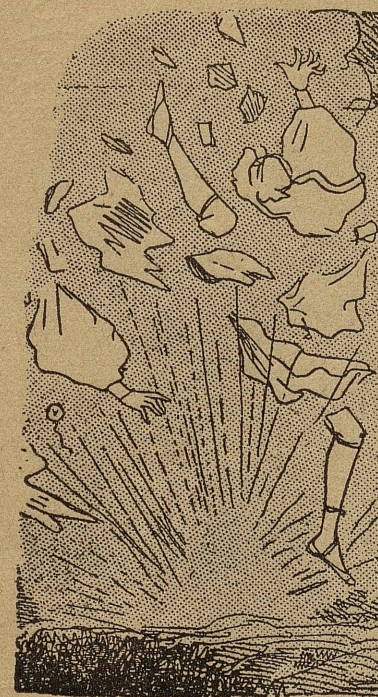
Sidas jen la juna paro
Sur la bordo de la maro,
Sed tuj krias Longkrurulo:
„Ho, jen naĝas ja Ursulo!”
Ili, plenaj de teruro,
Iras per rapida kuro.

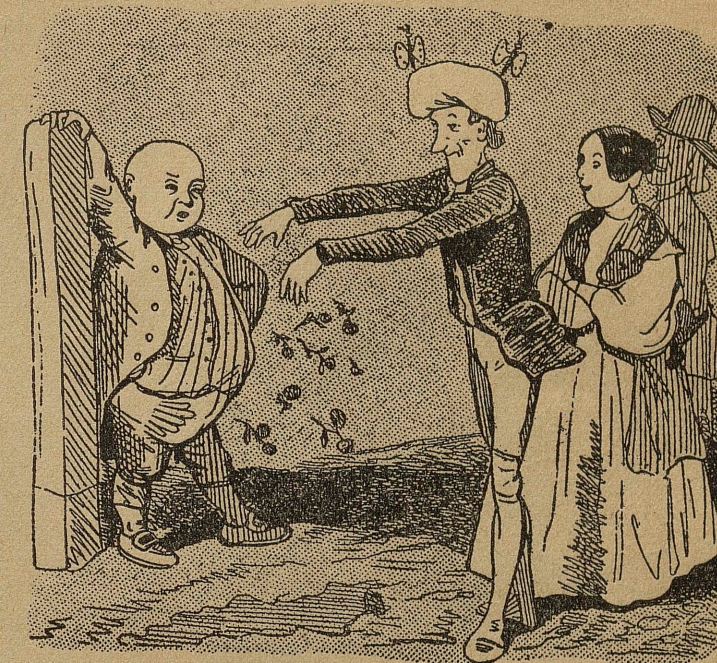
Teron Diĉjo nun atingas,
Vive per la brakoj svingas
Kaj kuradas en rapido
Pro baldaŭa la revido.
Li spiregas tre kaj ŝvitas,
Ĉar la trabo post li glitas.

Ursula jen alkuradas.
Oni treme atendadas.
Staras ja sen ia vorto
Pro la tro fatala sorto.
Kruŝ' similas je mortanto
Dum muzik'... funebra kanto.

Ursul' venas; — sed aŭdinta:
Kruŝ' sin estas promesinta.
Al la fremda Petronelo,
Ŝi jen saltas el la felo:
Kun tondrega bomba laŭto
Ŝi eksplodas el la haŭto.

Longkruŝ' fosas propramane,
Laŭ kutimo tre kristane,
Por ŝi tombon, kun Dikulo —
Larmoplena la okulo.
Rozojn poste ili jetas
Kaj la teron nun remetas.

Plue ili nun iradas
Kien Petronel' gvidadas.
Goje ili forpromenas
Ŝi lin ĉe la brako tenas.
Gaje muzikist' saltetas,
Ĉiuj dolĉe ekridetas.

Je la fino de l'vojaĝo,
Ĉe rigardo de l'vilaĝo,
Nel' kun granda karesemo
Traktas pri aparta temo,
Kisas, tudas dum plorado
Kaj balbutas post ĝemado :

„Ve, pri io mi silentis,
„Ĉar mi tion multe pentis...
„Mi... ne tute plu... fraŭlino..
„Sed... verdire... jam... vid-vi-no...
„Ok infanojn mi posedas...
„Tio ja... cin... ne tro tedas?”

Stranga estis la mieno
De Krurul' ĉe la alveno.
Sed, konante tutan ĉenon
Kaj la dolĉan ĉirkaŭprenon,
Li ekkriis : „Nu, bonege !
„Mi jam amas vin treege !”

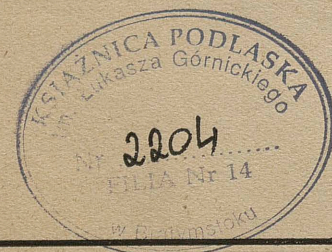
Kaj jen, post feliĉa jaro,
Sceno de l'konata paro.
Tia familia rondo
Ne plu estas en la mondo.
Meze de l'infanaj krioj,
Duarange... papilioj.

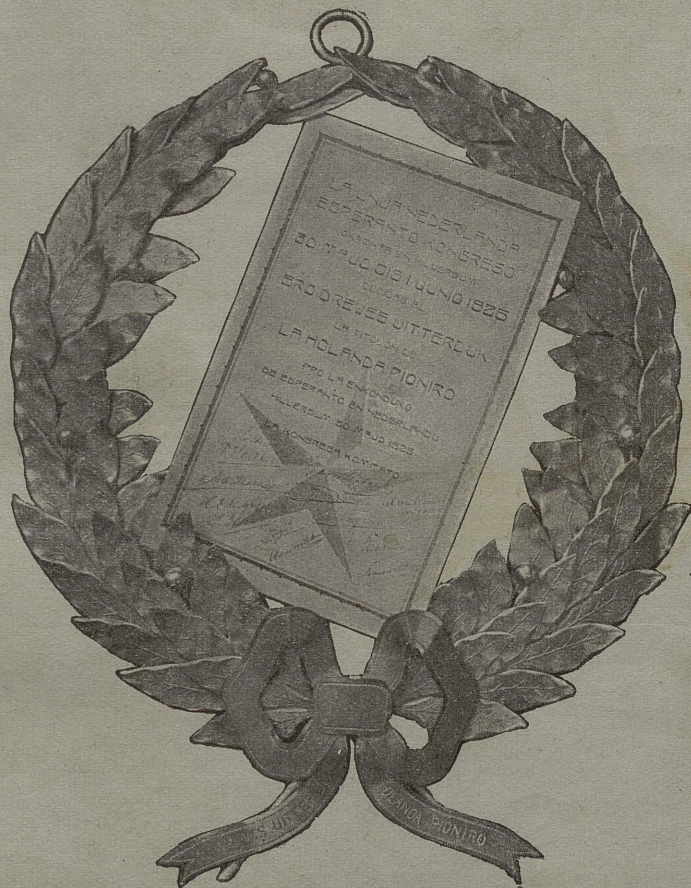
Dik-amiko kunloĝadas
Kaj la bubojn instruadas,
La titolon de doktoro
Li tenadas en honoro,
Kuntrenante — ne malbele —
Sian trabon tre fidele.

Ankaŭ la violonisto,
La fidela muzikisto,
Ofte venas sen prokrasto
Sin inviti kiel gasto.
Glaso da bongusta vino —
De l'rakonto jen la Fino.

DRUKKERIJ „DE KROON” - HILVERSUM

Książnica Podlaska

im. Ł. Górnickiego w Białymstoku

KP-F14-0002204